

POVOĽOVANIE BIOPLYNOVÝCH STANÍC

OBSAH

Úvod	3
Zoznam skratiek	3
2. Rozdelenie zdrojov podľa zákona.....	4
3. DISTRIBUČNÁ SPOLOČNOSŤ	4
3.1 Prevádzka zariadení v súvislosti s distribučnou sústavou (DS)	4
3.2 Preverenie voľnej kapacity (okrem off-grid)	5
3.3 Podmienky na pripojenie zariadenia	6
4. ÚZEMNÉ KONANIE	9
4.1 Stavebný úrad	9
4.2 Prílohy k návrhu na začatie územného konania	10
5. POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	11
5.1 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy EIA	12
6. STAVEBNÉ KONANIE	13
6.1 Stavebný úrad	13
6.2 Povolenie terénnych úprav	14
6.3 Prílohy k návrhu na vydanie stavebného povolenia	14
7. REALIZÁCIA, FUNKČNÉ SKÚŠKY, SKÚŠOBNÁ PREVÁDZKA	22
7.1 Stavebný úrad	22
7.2 Distribučná spoločnosť	23
7.3 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	25
7.4 Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou	25
7.5 Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru	25
7.6 Činnosť oprávnenej právnickej osoby, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.....	28
7.7 Štátna vodná správa.....	30
7.8 Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia	31
7.9 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva	34
7.10 Regionálna veterinárna a potravinová spáva.....	35
7.11 Regionálny úrad verejného zdravotníctva	39
7.12 Ďalšie dotknuté úrady	39
8. KOLAUDÁCIA STAVIEB	39
8.1 Distribučná spoločnosť	40
8.2 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia.....	40
Zoznam právnych predpisov	42

ÚVOD

Bioplynová stanica je zariadenie umožňujúce energetické využitie biomasy. Je to technologický celok, ktorý spracováva biologický odpad formou anaeróbnej fermentácie.

Tento materiál popisuje administratívny postup, smerujúci k získaniu potrebných povolení na výstavbu a uvedenie bioplynovej stanice do prevádzky.

ZOZNAM SKRATIEK

Obnoviteľný zdroj energie	OZE
Veľmi vysoké napätie	VVN
Vysoké napätie	VN
Nízke napätie	NN
Lokálny zdroj	LZ
Malý zdroj	MZ
Distribučná sústava	DS
Transformačná stanica	TS
Regionálne distribučné spoločnosti	RDS
Bioplynová stanica	BPS
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	URSO
Okresný úrad	OU
Regionálna potravinová a veterinárna správa	RPVS
Západoslovenská distribučná, a. s.	ZSDis
Stredoslovenská distribučná, a. s.	SSD
Východoslovenská distribučná, a. s.	VSDs

2. ROZDELENIE ZDROJOV PODĽA ZÁKONA

Základné rozdelenie zdrojov pre účely prepojenia do siete upravuje zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o OZE“).

Malým zdrojom (MZ) je zariadenie na výrobu elektriny z OZE s celkovým inštalovaným výkonom **do 10,8 kW** (§ 2 ods. 3 písm. k) zákona o OZE).

Lokálnym zdrojom (LZ) je zariadenie na výrobu elektriny z OZE, ktoré vyrába elektrinu na pokrytie spotreby odborného miesta identického s odovzdávacím miestom tohto zariadenia na výrobu elektriny a ktorého celkový inštalovaný výkon nepresiahne maximálnu rezervovanú kapacitu takéhoto odberného miesta (§ 2 ods. 3 písm. n) zákona o OZE). Lokálnym zdrojom môže byť aj malý zdroj, podstatné je využitie vyrobenej elektriny, t. j. musí slúžiť na pokrytie vlastnej spotreby.

Zdroje, ktoré nie sú malým zdrojom ani lokálnym zdrojom, upravuje každá regionálna distribučná spoločnosť inak.

Západoslovenská distribučná, a. s. (ďalej len „ZSDis“) nazýva všetky ostatné zdroje „komerčné zdroje“, pričom odlišuje postup pripojenia pre zdroje do 100 kW a zdroje nad 100 kW.

Stredoslovenská distribučná, a. s., (ďalej len „SSD“) definuje „Ostatné zariadenia na výrobu elektriny“ ako všetky zariadenia okrem malých a lokálnych zdrojov a zároveň odlišne upravuje postup pre „Zariadenia na výrobu alebo uskladňovanie elektriny pripojené do miestnej distribučnej siete“.

Východoslovenská distribučná, a. s., (ďalej len „VSDs“) upravuje postupy pre pripojenie okrem lokálnych a malých zdrojov pre „zdroje nad 10,8 kW“.

3. DISTRIBUČNÁ SPOLOČNOSŤ

3.1 Prevádzka zariadení v súvislosti s distribučnou sústavou (DS)

Prevádzku zariadení v súvislosti s distribučnými spoločnosťami môžeme rozdeliť do troch základných skupín:

- A. **Paralelná prevádzka s DS** (známa tiež ako „on-grid“). Zdroj je trvalo pripojený do DS, od ktorej je závislý (v prípade výpadku napájania z DS nie je schopný prevádzky). Takýto zdroj sa pripája do DS a je mu do nej zabezpečený prístup. Takýto zdroj musí spĺňať technické a obchodné podmienky pripojenia distribučnej spoločnosti a zároveň musí byť s distribučnou spoločnosťou uzatvorená zmluva o pripojení zariadenia do distribučnej sústavy (ďalej len „zmluva o pripojení“).
- B. **Hybridné systémy** sú zdroje, ktoré sú schopné paralelnej prevádzky s DS (on-grid) a taktiež ostrovnej prevádzky (známa tiež ako „off-grid“). Jedná sa o systém paralelne pracujúci s DS, ktorý sa od nej len prechodne odpája, hlavne v jej bežnom stave. Takýto zdroj sa pripája do DS a je mu zabezpečený prístup do DS. Takýto zdroj musí spĺňať technické a obchodné podmienky pripojenia distribučnej spoločnosti a zároveň musí byť s distribučnou spoločnosťou uzatvorená zmluva o pripojení.
- C. **Trvalá ostrovná prevádzka** bez možnosti paralelnej spolupráce s DS (známa tiež ako „off-grid“). Ostrovný systém je trvalo mechanicky a elektricky oddelený od DS, bez možnosti pripojiť sa k nej, a to nielen z hľadiska fázových vodičov, ale aj z hľadiska neutrálnych, ochranných vodičov a pomocných obvodov. Takýto zdroj nie je pripojený do DS, nemá zabezpečený prístup do DS a neuzatvára sa vo vzťahu k nemu Zmluva o pripojení. Prevádzka takéhoto zdroja nepodlieha žiadnemu schvaľovaniu zo strany distribučnej spoločnosti.

Zvyčajný výkon pre bioplynové stanice je 0,99 MW, preto pri paralelnej a hybridnej prevádzke je, vzhľadom na výkonové limity pripojenia zdrojov do DS, nutné pripojenie na napäťovej úrovni vysokého napätia (VN). Do 1 MW celkového inštalovaného výkonu zdroja je možné uvažovať s vyvedením výkonu zdroja cez vlastnú transformačnú stanicu (ďalej len „TS“) žiadateľa o pripojenie umiestnenú na mieste v blízkosti elektrického vedenia VN DS dohodnutom s DS. Takáto TS bude pripojená do DS podzemným káblovým elektrickým vedením VN DS (podzemnou káblovou elektrickou prípojkou VN – slučkovaním) alebo elektrickým vedením VN žiadateľa o pripojenie (stĺp – nadzemná/podzemná elektrická prípojka T). Dĺžka takejto elektrickej prípojky môže byť najviac 1000 m v prípade elektrickej prípojky T a najviac 500 m v prípade podzemnej elektrickej prípojky slučkovaním. Ak túto požiadavku nie je možné dodržať z dôvodu, že zdroj, resp. TS žiadateľa o pripojenie sa nachádza vo väčšej vzdialenosti od elektrického vedenia VN DS ako je uvedené vyššie, žiadateľ o pripojenie zriadi v blízkosti elektrického vedenia VN DS vlastnú meraciu stanicu.

Spínacia a meracia stanica VN DS môže byť umiestnená najviac 100 m od VN rozvodne elektrickej stanice VN DS. Zabezpečenie pozemku pre umiestnenie spínacej a meracej stanice VN DS, výstavba prístupovej komunikácie a zabezpečenie pozemku pre umiestnenie VN elektrického vedenia DS, ktoré bude spájať VN rozvodnú elektrickú stanicu VN DS so spínacou a meracou stanicou VN DS je predmetom spolupráce medzi žiadateľom o pripojenie a DS dohodnutej v Zmluve o pripojení.

3.2 Preverenie voľnej kapacity (okrem off-grid)

Každý zdroj musí byť pripojený do nejakej distribučnej spoločnosti. Na Slovensku sú tri regionálne distribučné spoločnosti (ďalej len „RDS“): SSD, a.s., VSDs, a.s., ZSDis, a.s.) a stovky miestnych distribučných spoločností (MDS). Prevádzkové poriadky troch RDS sú na ich weboch: SSD, a.s.¹, VSDs, a.s.², ZSDis, a.s.³

Pred podaním žiadosti o pripojenie je nutné preveriť v distribučnej spoločnosti, či je na pripojenie nového zariadenia na výrobu elektriny voľná kapacita. V prípade negatívneho stanoviska nie je možné pripojiť zdroj do DS. Každá distribučná spoločnosť má opísaný podrobný postup na vlastnom webovom portáli (SSD, a.s.⁴, VSDs, a.s.⁵, ZSDis, a.s.⁶).

Príklad od ZSDis, a.s.:

Pre detailné posúdenie aktuálnej možnosti pripojenia nás požiadajte o vyjadrenie k možnosti pripojenia nasledovným spôsobom:

1. Podajte žiadosť o vyjadrenie k možnosti pripojenia:

- Vyplňte formulár [Žiadosť súvisiaca s pripojením zariadenia na výrobu a/alebo uskladňovanie elektriny do distribučnej sústavy](#) (ako dôvod žiadosti uveďte „Žiadosť o nezáväznú územnotechnickú informáciu“);
- Priložte prílohu – aktuálnu snímku z katastrálnej mapy predmetného pozemku s vyznačením záujmového územia, ktorú si môžete vytvoriť v aplikácii [Geoportál](#) alebo na [Katasterportáli](#);
- Žiadosť s prílohou pošlite na adresu Západoslovenská distribučná, a.s., P.O.BOX 292, 810 00 Bratislava 1.

2. Do 30 dní od doručenia vašej žiadosti vám pošleme vyjadrenie k možnosti pripojenia, ktoré bude obsahovať:

- bod napojenia do distribučnej sústavy;
- veľkosť maximálneho inštalovaného výkonu;

¹ https://www.ssd.sk/dokumenty/rozhodnutia-urso/vecne?page_id=6294

² <https://www.vsds.sk/edso/domov/technicke-info/dokumenty>

³ <https://www.zsdis.sk/Uvod/Spolocnost/Dokumenty/Predpisy-prevadzkovateľa>

⁴ https://www.ssd.sk/vyrobcovia-elektriny?page_id=3900

⁵ <https://www.vsds.sk/edso/domov/vyrobcovia-elektriny/pripojenie-zdroja/lokalny-zdroj>

⁶ <https://www.zsdis.sk/Uvod/Vyrobcovia/Pred-pripojenim/Posudenie-moznosti-pripojenia>

- *definovanie deliaceho miesta;*
- *požadované umiestnenie elektromerového rozvádzača;*
- *v prípade neexistujúcej distribučnej sústavy alebo nedostatočnej kapacity distribučnej sústavy - ak je to možné, návrh konkrétneho riešenia.*

3. *Toto vyjadrenie má len informatívny charakter o aktuálnom stave - možnosti pripojenia do distribučnej sústavy v danej lokalite a neslúži ako vyjadrenie pre vydanie územného alebo stavebného rozhodnutia.*

Záväzné technické podmienky pripojenia budú stanovené až v Zmluve o pripojení zariadenia na výrobu elektriny do distribučnej sústavy spoločnosti Západoslovenská distribučná, a.s. potom ako nás požiadate o uzatvorenie zmluvy.

3.3 Podmienky na pripojenie zariadenia

Podmienky na pripojenie zariadenia pre všetky distribučné spoločnosti sú v zásade rovnaké a predstavujú tieto kroky:

I. *Žiadosť o Vyjadrenie k možnosti pripojenia*

II. *Žiadosť o Pripojenie zariadenia na výrobu elektriny*

Vo vyjadrení k územno-technickej informácii môže byť, na základe kritérií distribučných spoločností, žiadateľovi stanovená **povinnosť vyhotoviť štúdiu pripojiteľnosti**.

Kritériá pre potrebu predloženia štúdie pripojiteľnosti majú distribučné spoločnosti nastavené rôzne, napríklad SSD ich má rozdelené podľa napäťových hladín.

Napäťová hladina VVN:

Štúdia pripojiteľnosti sa požaduje vždy (s výnimkou prípadov, ktoré sú konkrétne uvedené na stránkach distribučných spoločností).

Napäťová hladina VN:

Štúdia pripojiteľnosti sa požaduje pre celkový inštalovaný výkon 500 kW a vyšší (a v niektorých prípadoch aj pre výkon pod 500 kW, ktoré sú konkrétne uvedené na weboch distribučných spoločností).

Napäťová hladina NN:

Štúdia pripojiteľnosti sa požaduje, ak je hodnota celkového inštalovaného výkonu 100 kW.

III. *DS určí miesto pripojenia a technické podmienky pripojenia*

IV. *Žiadosť o Vyjadrenie k rezervácii kapacity.*

Vyjadrenie k rezervovanej kapacite obsahuje podmienky pripojenia, výšku rezervovanej kapacity, bod napojenia a ďalšie technické a procesné náležitosti. Ak odberové miesto ešte neexistuje, je potrebná aj Zmluva o pripojení na odber a Zmluva o dodávke elektriny.

Podľa § 4b ods. 5 zákona o OZE musia distribučné spoločnosti zverejniť na svojom webe „Vzor žiadosti o stanovisko k rezervovanej kapacite na pripojenie lokálneho zdroja“.

Všetky tri RDS túto povinnosť plnia:

- SSD, a.s.: https://www.ssd.sk/vyrobcovia-elektriny/lokálne-zdroje-elektriny?page_id=6482,
- VSDs, a.s.: <https://www.vsds.sk/edso/prihlasenie>,
- ZSDis, a.s.: <https://www.diportal.sk/eziadosti/#/nova-ziadost>.

Ako vstupný údaj pre žiadosť je potrebné vedieť EIC odberného miesta – identifikácia, ktorá je dostupná na každej faktúre za elektrinu na tomto odbernom mieste. Obsah žiadostí je mierne odlišný pre každú distribučnú spoločnosť, ale vždy bude potrebné:

- EIC odberného miesta,
- údaje Žiadateľa a kontaktné údaje,
- prílohu - splnomocnenie alebo poverenie osoby na zastupovanie (povinné ak je Žiadateľ zastúpený inou osobou)

Ako ďalšie údaje môžu byť potrebné:

- číslo obchodného partnera (číslo OP),
- list vlastníctva (napr. z katastrálnej mapy⁷).

Distribučné spoločnosti majú v zmysle § 4b ods. 5 zákona o OZE 15 pracovných dní na zaslanie stanoviska k rezervovanej kapacite. Platnosť tohto stanoviska je 12 mesiacov. Zákon o OZE upravuje aj výnimku pre LZ s celkovým inštalovaným výkonom najviac 100 kW:

„Stanovisko prevádzkovateľa distribučnej sústavy k rezervovanej kapacite sa nevyžaduje pre lokálny zdroj s celkovým inštalovaným výkonom najviac 100 kW, ak žiadateľ o jeho pripojenie technicky zabezpečí, že elektrina vyrobená v lokálnom zdroji podľa prvej vety nebude dodávaná do sústavy. Tým nie je dotknuté právo výrobcu elektriny v lokálnom zdroji podľa prvej vety požiadať o zvýšenie maximálnej rezervovanej kapacity na účely dodávania elektriny vyrobenej v lokálnom zdroji do sústavy.“

Súčasťou tejto rezervácie kapacity je určenie podmienok pripojenia LZ do DS.

Poplatok za rezerváciu výkonu a pripojenie LZ (používa sa pojem „pripojovací poplatok“) sa v zmysle § 4b ods. 2 zákona o OZE pri lokálnom zdroji neplatí.

V. Žiadosť o vydanie osvedčenia na výstavbu energetického zariadenia v zmysle § 12 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pre zariadenia na výrobu elektriny s celkovým inštalovaným výkonom do 1 MW vrátane nie je potrebné podanie žiadosti o vydanie osvedčenia. Požiadať o vydanie osvedčenia v zmysle vyššie uvedeného zákona je možné až po rezervácii kapacity.

VI. Povolenie na podnikanie v energetike podľa § 4 a § 6 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Povolenie na podnikanie v energetike vydáva Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. Pre bioplynové stanice sa takéto povolenie nevyžaduje. Na výrobné do 1 MW sa však vzťahuje podľa § 6 ods. 6 vyššie uvedeného zákona oznamovacia povinnosť, podľa ktorej sú osoby prevádzkujúce zariadenie povinné v lehote do 30 dní oznámiť ÚRSO začiatok, ukončenie a zmenu takejto činnosti. ÚRSO následne vydá potvrdenie o splnení oznamovacej povinnosti.

VII. Žiadosť o Vyjadrenie k projektovej dokumentácii.

⁷ <https://zbgis.skgeodesy.sk/mkzbgis/sk/kataster?pos=48.800000,19.530000,8>

VIII. Žiadosť o uzatvorenie Zmluvy o pripojení pre zariadenie na výrobu elektriny (ak je už stavebné povolenie vydané) a zaplatenie pripojovacieho poplatku.

Zmluva o pripojení

Pri rezervácii kapacity pošle distribučná spoločnosť návrh „Zmluvy o pripojení (ZoP)“. Niektoré distribučné spoločnosti posielajú ZoP už podpísanú z ich strany, iné najskôr vyžadujú podpis výrobcu.

SSD a ZSDis umožňuje elektronicky podpísať ZoP a aj ju zaslať, VSDs ZoP rieši písomne. ZoP dopĺňa podmienky pripojenia LZ do DS a robí ich zmluvne záväznými.

ZoP je nutné obojstranne podpísať pred uplynutím 12 mesačnej lehoty platnosti rezervácie výkonu. Pokiaľ ZoP v tomto termíne nie je podpísaná, rezervácia zaniká a proces je nutné začať odznova.

Inštalovať LZ pred obojstranným podpisom ZoP je síce formálne možné, ale nepraktické.

Zmluva o prístupe

Zmluva sa uzatvára s príslušnou distribučnou spoločnosťou a jej súčasťou sú informácie o obchodných a technických podmienkach (napr. definovanie hlavného rozpojovacieho miesta, požiadavky na riadiaci informačný systém a pod.), ktoré sa podpisom zmluvy stávajú záväzné. Zmluvou sa distribučná spoločnosť zaväzuje zabezpečiť prístup zariadenia do DS do výšky maximálnej rezervovanej kapacity, uvedenej v Zmluve o prístupe a výrobca sa zaväzuje najmä neprekročiť maximálnu rezervovanú kapacitu, ako aj zaplatiť cenu za poskytnutie prenosových a súvisiacich služieb.

Zmluva o zúčtovaní odchýlky, resp., zmluva o prevzatí zodpovednosti za odchýlku.

Odchýlkou sa rozumie odchýlka, ktorá vznikla v určitom časovom úseku ako rozdiel medzi zmluvne dohodnutým množstvom dodávky alebo odberu elektriny a dodaným alebo odobratým množstvom elektriny v reálnom čase.

Pri odchýlke je možné postupovať dvomi spôsobmi:

Ak sa účastník trhu s elektrinou rozhodne pre vlastnú zodpovednosť za odchýlku, stáva sa subjektom zúčtovania. Zmluvu o zúčtovaní odchýlky uzatvára s OKTE, a. s. a jej predmetom je vyhodnotenie, zúčtovanie a vysporiadanie odchýlok subjektu zúčtovania.

Ak sa účastník trhu s elektrinou nechce stať subjektom zúčtovania, môže uzatvoriť Zmluvu o prevzatí zodpovednosti za odchýlku, ktorou sa zaväzuje účastník trhu s elektrinou prevziať zodpovednosť za odchýlku za iného účastníka trhu s elektrinou. Znamená to prenesenú zodpovednosť za odchýlku, keďže zmluva sa uzatvára s účastníkom trhu s elektrinou, ktorý má so zúčtovateľom odchýlok uzatvorenú platnú a účinnú zmluvu o zúčtovaní odchýlky.

IX. Schválenie dokumentácie distribučnou spoločnosťou.

Budúci výrobca je povinný predložiť projektovú dokumentáciu (PD) zdroja na schválenie v takom termíne, aby získanie kladného vyjadrenia prevádzkovateľa distribučnej siete k PD bolo v lehote 12 mesiacov odo dňa účinnosti zmluvy o pripojení do distribučnej sústavy.

X. Realizácia stavby zariadenia na výrobu elektriny.

XI. Žiadosť o uzatvorenie Zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny pred plánovaným pripojením zariadenia na výrobu elektriny

XII. Pred vykonaním funkčnej skúšky musí mať výrobca elektriny zabezpečené Prevzatie zodpovednosti za odchýlku účastníka trhu s elektrinou.

XIII. Pre výrobné pripojené do napätovej úrovne VN a VVN pred plánovaným termínom začatia funkčných skúšok alebo uvedenia výrobné pod napätie pre vlastnú spotrebu je Žiadateľ povinný:

- vypracovať Miestne prevádzkové predpisy;
- zdokladovať Oprávnenie na obsluhu vyhradeného technického zariadenia,
- dať vypracovať odborné stanovisko k projektovej dokumentácii stavby, vydané oprávnenou právnickou osobou⁸ (napr. Technická inšpekcia) – ak je súčasťou TS a VN prípojka,
- dať vypracovať osvedčenie o úradnej skúške V TZ na vyvedenie výkonu – TS a VN prípojka - od oprávnenej právnickej osoby,
- dať vypracovať Správu z odbornej prehliadky a odbornej skúšky elektrického zariadenia na: Vyvedenie výkonu – TS, VN prípojka, NN rozvody, generátor a bleskozvod;
- dať vypracovať Certifikáty o overení prístrojových transformátorov prúdu a napätia pre fakturačné meranie platné na Slovensku; získať Fotokópie typových listov s technickými údajmi zariadení od ich výrobcov;
- Kenotrónová skúška VN kábla;
- Kusovú skúšku transformátora;
- Projektovú dokumentáciu skutočného vyhotovenia v členení: Vyvedenie výkonu – TS, VN prípojka, NN rozvody;
- Porealizačné zameranie v digitálnej forme;
- Protokol overení nastavenia parametrov súboru ochrán.
 - i. Zariadenie nad 100 kW uzatvorí Zmluvu s niektorou z certifikovaných spoločností, ktorá bude vykonávať Skúšky riadiaceho a informačného systému a podať žiadosť o ich vykonanie.
 - ii. Žiadosť o Vykonanie funkčnej skúšky.

4. ÚZEMNÉ KONANIE

Pre územné konanie sa uplatňujú ustanovenia zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v aktuálnom znení (ďalej len „stavebný zákon“).⁹

4.1 Stavebný úrad

Podľa stavebného zákona je možné umiestňovať stavby, meniť využitie územia a chrániť dôležité záujmy v území len na základe územného rozhodnutia.

Územné konanie sa začína na písomný návrh účastníka, z podnetu stavebného úradu alebo iného orgánu štátnej správy. Návrh sa doloží dokumentáciou ustanovenou vykonávacími predpismi k tomuto zákonu spracovanou oprávnenou osobou¹⁰ a dokladmi ustanovenými osobitnými predpismi. V návrhu sa uvedie zoznam právnických osôb a fyzických osôb, ktorí prichádzajú do úvahy ako účastníci konania a sú navrhovateľovi známi.

Na územné konanie je príslušný stavebný úrad. Účastníkom územného konania je navrhovateľ, obec, ak nie je stavebným úradom príslušným na územné konanie a ten, komu toto postavenie vyplýva z osobitného zákona¹¹.

⁸ Na overenie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení je oprávnená právnická osoba, ktorá má oprávnenie vydané Národným inšpektorátom práce.

⁹ <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1976/50/20230701.html>

¹⁰ [Zák. č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch](#)
[Zák. č. 487/2021 Z. z. o komore geodetov a kartografov](#)

¹¹ [§24-26 zák. č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#)

Účastníkmi sú aj právnické osoby a fyzické osoby, ktorých vlastnícke alebo iné práva k pozemkom alebo stavbám, ako aj k susedným pozemkom a stavbám vrátane bytov môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté.

Prílohy k návrhu na začatie územného konania:

- Dokumentácia spracovaná oprávnenou osobou
- Zoznam účastníkov konania

Dotknuté orgány:

- obec,
- vlastník sietí a zariadení technického vybavenia územia.

S územným konaním sa spájajú, pokiaľ to nevyučuje povaha veci alebo ak osobitné predpisy neustanovujú inak, aj iné konania potrebné na umiestnenie stavby alebo na určenie využitia územia. Správne orgány, vecne príslušné na vedenie týchto konaní, majú v územnom konaní postavenie dotknutého orgánu.

Ide o nasledujúce orgány:

- a) orgán verejnej správy, ktorý je správnym orgánom chrániacim záujmy uvedené v § 126 ods. 1 stavebného zákona, ak konanie podľa osobitného predpisu upravujúceho jeho pôsobnosť je súčasťou konania podľa tohto zákona, má naň nadväzovať alebo s ním súvisí,
- b) obec, ak nie je stavebným úradom podľa stavebného zákona a konanie sa týka pozemku alebo stavby na jej území, okrem stavby diaľnice alebo rýchlostnej cesty,
- c) vlastník sietí a zariadení technického vybavenia územia a iná právnická osoba, ak to ustanovuje osobitný predpis¹².

Rozhodnutie o umiestnení stavby a rozhodnutie o využití územia platí dva roky odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť, ak stavebný úrad neurčil v odôvodnených prípadoch dlhšiu lehotu; nestráca však platnosť, pokiaľ bola v týchto lehotách podaná žiadosť o stavebné povolenie alebo o povolenie na terénne úpravy, práce a zariadenia, alebo ak sa začalo s využitím územia na určený účel.

Čas platnosti územného rozhodnutia môže stavebný úrad predĺžiť na žiadosť navrhovateľa, ak ju podal pred uplynutím lehoty.

Územné rozhodnutie je záväzné aj pre právnych nástupcov jeho navrhovateľa a ostatných účastníkov územného konania.

Územné rozhodnutie sa účastníkom oznamuje doručením písomného vyhotovenia.

4.2 Prílohy k návrhu na začatie územného konania

4.2.1 Orgány vykonávajúce štátny požiarny dozor

Písomné stanoviská¹³ vydávajú orgány vykonávajúce štátny požiarny dozor, ktorými môžu byť v zmysle zák. č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi podľa vecnej príslušnosti Ministerstvo vnútra SR, Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru alebo Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru.

Posudzovaním textovej časti a výkresovej časti dokumentácie stavieb z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti sa preveruje riešenie požiadaviek na protipožiarnu bezpečnosť stavby¹⁴. Orgán štátneho požiarného dozoru v územnom konaní v projektovej dokumentácii preveruje najmä:

- a) vhodnosť umiestnenia navrhovanej stavby od okolitej zástavby predovšetkým v závislosti od pravdepodobných odstupových vzdialeností a bezpečnostných vzdialeností od stavby,

¹² Napr. zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike, zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike, zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách, zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách, atď.

¹³ § 40 ods. 2 vyhlášky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii

¹⁴ § 40 a nasl. Vyhlášky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii

- b) určenie predbežného množstva vody na hasenie požiarov, možnosť a spôsob zabezpečenia stavby vodou na hasenie požiarov,
- c) zabezpečenie prístupových komunikácií a nástupných plôch na zásah hasičskou jednotkou,
- d) zakreslenie pravdepodobných odstupových vzdialeností, zdrojov vody a odberných miest, príjazdových komunikácií a nástupných plôch vo výkrese situácie stavby.

4.2.2 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva

Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, ktorým je Okresný úrad, má v tomto konaní postavenie dotknutého orgánu a vydáva vyjadrenie k územnoplánovacej dokumentácii, ktoré sa považuje za záväzné stanovisko.¹⁵

4.2.3 Regionálna veterinárna a potravinová správa

Ak sa v zariadení budú spracovávať aj vedľajšie živočíšne produkty, je potrebné požiadať o vydanie záväzného posudku¹⁶ k územnému rozhodnutiu príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu.

4.2.4 Štátna správa ochrany prírody a krajiny

Ak ide o vydanie územného rozhodnutia, záväzné stanovisko vydáva dotknutý orgán ochrany prírody¹⁷, ktorým je príslušné regionálne pracovisko Slovenskej inšpekcie životného prostredia.

4.2.5 Regionálny úrad verejného zdravotníctva

V zmysle § 13 ods. 3 zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane verejného zdravia“), k návrhom na územné konanie vydáva záväzné stanovisko Regionálny úrad verejného zdravotníctva.

5. POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie, známe aj pod skratkou EIA resp. SEA, je proces hodnotenia vplyvov plánovaných investičných zámerov alebo ich zmien (EIA) a strategických dokumentov (SEA) na životné prostredie.

EIA sa týka konkrétnych projektov alebo ich zmien a zameriava sa na hodnotenie ich vplyvu na životné prostredie a na zdravie obyvateľov. Proces SEA sa týka konkrétnych nových stratégií, programov a plánov, t. j. strategických dokumentov alebo ich zmien a vyhodnotenia ich potenciálnych vplyvov na životné prostredie.

Pri oboch typoch procesov prebehne komplexné vyhodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie ešte pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred rozhodnutím o povolení navrhovanej činnosti alebo jej zmeny a počas prípravy a pred schválením strategického dokumentu alebo jeho zmeny.

Celý proces upravuje zák. č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o EIA“).

¹⁵ [§ 99 zák. č. 79/2015 Z. z. o odpadoch](#)

¹⁶ [§ 44 zák. č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti](#)

¹⁷ [§ 9 zák. č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny](#)

Procesu EIA podliehajú vybrané činnosti, najmä investície do infraštruktúry, priemyslu, hospodárstva, účelových objektov pre šport, rekreáciu a cestovný ruch a pod. Zoznam činností, podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie, ako aj prahové hodnoty, po ktorých dosiahnutí musí navrhovaná činnosť alebo jej zmena prejsť zisťovacím konaním alebo posudzovaním vplyvov, je obsahom prílohy č. 8¹⁸ k zákonu o EIA.

V procese EIA, v závislosti od druhu navrhovanej činnosti a jej zmeny a ich zaradenia prípadne nezaradenia, existujú štyri možnosti:

- Posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, tzv. *povinné posudzovanie*
- *Zisťovacie konanie* navrhovanej činnosti alebo jej zmeny – cieľom zisťovacieho konania je zistiť, či navrhovaná činnosť alebo jej zmena má alebo nemá byť predmetom posudzovania vplyvov, tzv. *povinného posudzovania*¹⁹.
- *Posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti neuvedenej v prílohe č. 8 alebo nedosahujúcej limit na základe odborného stanoviska orgánu ochrany prírody a krajiny, a*
- *Konanie o podnete pre navrhovanú činnosť podlimitnú, alebo neuvedenú v prílohe č. 8*

V prípade väčšiny bioplynových staníc nie je zisťovacie konanie potrebné, nakoľko ide o podlimitnú činnosť. Bioplynové stanice je možné zaradiť podľa prílohy č. 8 k zákonu o EIA do kapitoly č. 2 Energetický priemysel, do položky č. 13 Ostatné priemyselné zariadenia na výrobu elektriny, pary a teplej vody, ak nie sú zaradené v položkách č. 1 - 4 a 12, kde podľa časti A podlieha navrhovaná činnosť povinnému hodnoteniu od 50 MW a podľa časti B podlieha zisťovaciemu konaniu od 5 MW do 50 MW.

5.1 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy EIA

BPS podlieha zisťovaciemu konaniu, ak bude zariadením na zhodnocovanie odpadov (podľa zák. č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov – ďalej len „zákon o odpadoch“). Vtedy ide o navrhovanú činnosť, ktorú možno zaradiť podľa prílohy č. 8 k zákonu o EIA do kapitoly č. 9 Infraštruktúra, do položky č. 6 Zhodnocovanie ostatných odpadov okrem zhodnocovania odpadov uvedeného v položkách č. 5 a 11, zariadenia na úpravu a spracovanie ostatných odpadov a podľa časti B podlieha zisťovaciemu konaniu od 5000 ton/rok.

Navrhovateľ je podľa § 29 zákona o EIA povinný pred začatím povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti doručiť Okresnému úradu, Odboru starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy EIA, písomne a elektronicky zámer s náležitosťami podľa § 22 ods. 4 a prílohy č. 9 zákona o EIA, ak má byť predmetom zisťovacieho konania navrhovaná činnosť.

Príslušný orgán na základe zámeru vykoná zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti k zámeru a rozhodne, či sa predmet zisťovacieho konania bude posudzovať podľa tohto zákona.

Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10 zákona o EIA, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4 (t. j. stanoviská rezortného orgánu, povoľujúceho orgánu, dotknutého orgánu, dotknutej obce a verejnosti).

Výsledkom zisťovacieho konania je rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní, ktoré oprávňuje navrhovateľa navrhovanej činnosti podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti, ak v rozhodnutí príslušný orgán určil, že sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena nemá posudzovať podľa tohto zákona. Výroková časť rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, okrem náležitostí ustanovených všeobecným predpisom o správnom konaní, obsahuje určenie, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena má posudzovať podľa tohto zákona. Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha

¹⁸ [Príloha č. 8](#)

¹⁹ [Viac o tom, ako prebieha zisťovacie konanie](#)

posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.

Príslušný orgán vydá rozhodnutie v zisťovacom konaní v lehote 20 dní od doručenia posledného stanoviska všetkých zainteresovaných účastníkov uvedených vyššie, ak je predmetom zisťovacieho konania navrhovaná činnosť.

Príslušný orgán zašle rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní aj rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu, dotknutému orgánu, dotknutej obci a zverejní ho na svojom webovom sídle a zároveň na svojej úradnej tabuli, ak ju má k dispozícii.

Záväzné stanovisko k zámeru vydáva aj:

- Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva
- Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia
- Regionálna veterinárna a potravinová správa

6. STAVEBNÉ KONANIE

6.1 Stavebný úrad

Stavebné povolenie sa vyžaduje pri stavbách každého druhu bez zreteľa na ich stavebnotechnické vyhotovenie, účel a čas trvania, pokiaľ stavebný zákon a vykonávacie predpisy k nemu alebo osobitné predpisy neustanovujú inak.

Žiadosť o stavebné povolenie spolu s dokladmi a **predpísanou (projektovou) dokumentáciou vypracovanou oprávnenou osobou**¹⁰ podáva stavebník stavebnému úradu. V žiadosti uvedie účel a spôsob užívania stavby, miesto stavby a predpokladaný čas jej skončenia. Ešte pred podaním žiadosti je odporúčané zaslať projektovú dokumentáciu oprávnenej právnickej osobe (napr. Technickej inšpekcie) na stanovisko/vyjadrenie.

Stavebník dokladá aj **výpis z katastra**, čím musí preukázať, že je vlastníkom pozemku alebo že má k pozemku iné právo²⁰, ktoré ho oprávňuje zriadiť na ňom požadovanú stavbu.

Účastníkmi stavebného konania sú:

- a) stavebník,
- b) osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemkom a stavbám na nich vrátane susediacich pozemkov a stavieb, ak ich vlastnícke alebo iné práva k týmto pozemkom a stavbám môžu byť stavebným povolením priamo dotknuté,
- c) verejnosť a dotknutá verejnosť, ak jej toto postavenie vyplýva zo zákona o EIA,
- d) stavebný dozor alebo kvalifikovaná osoba,
- e) projektant v časti, ktorá sa týka projektu stavby.

Stavebný úrad upovedomí dotknuté orgány vždy jednotlivo. Tieto orgány sú povinné oznámiť svoje stanovisko v rovnakej lehote, v ktorej môžu uplatniť svoje námietky účastníci konania. Ak niektorý z orgánov štátnej správy potrebuje na riadne posúdenie dlhší čas, predĺži stavebný úrad na jeho žiadosť lehotu pred jej uplynutím. Ak dotknutý orgán v určenej alebo predĺženej lehote neoznámí svoje stanovisko k povoľovanej stavbe, má sa za to, že so stavbou z hľadiska ním sledovaných záujmov súhlasí. Stavebný úrad zabezpečí stanoviská dotknutých orgánov, ich vzájomný súlad a posúdi vyjadrenie účastníkov konania a ich námietky.

So stavebným konaním sa spájajú, pokiaľ to nevyklučuje povaha veci alebo ak osobitné predpisy neustanovujú inak, aj iné konania potrebné na uskutočnenie stavby.

Správne orgány príslušné na ich uskutočňovanie majú v stavebnom konaní postavenie dotknutého orgánu a to:

²⁰ [§ 139 ods. 1 stavebného zákona](#)

- a) orgán verejnej správy, ktorý je správnym orgánom chrániacim záujmy týkajúce sa ochrany zdravia ľudí, ochrany zdravých životných podmienok, ochrany vôd, prírodných liečivých zdrojov a iné, uvedené v § 126 ods. 1 stavebného zákona, ak konanie podľa osobitného predpisu upravujúceho jeho pôsobnosť je súčasťou konania podľa tohto zákona, má naň nadväzovať alebo s ním súvisí,
- b) obec, ak nie je stavebným úradom podľa tohto zákona a konanie sa týka pozemku alebo stavby na jej území, okrem stavby diaľnice alebo rýchlostnej cesty,
- c) vlastník sietí a zariadení technického vybavenia územia a iná právnická osoba, ak to ustanovuje osobitný predpis¹².

Stavebný úrad po vydaní stavebného povolenia zašle projektovú dokumentáciu po jednom overenom vyhotovení stavebníkovi, obci, v ktorej územnom obvode sa stavba bude uskutočňovať, a vlastníkovi stavby, ak nie je stavebníkom; jedno vyhotovenie projektovej dokumentácie si stavebný úrad ponechá.

Stavebné povolenie stráca platnosť, ak sa so stavbou nezačalo do dvoch rokov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť, pokiaľ stavebný úrad v odôvodnených prípadoch neurčil na začatie stavby dlhšiu lehotu.

6.2 Povolenie terénnych úprav

Podat' žiadosť o povolenie terénnych prác je oprávnený vlastník pozemku alebo ten, kto má iné oprávnenie užívať pozemok na požadovaný účel.

Na terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, sa povolenie nevydáva, ak stavebný úrad v územnom rozhodnutí od jeho vydania upustil.

6.3 Prílohy k návrhu na vydanie stavebného povolenia

6.3.1 Distribučná spoločnosť

Pri spracovaní dokumentácie pre akúkoľvek formu stavebného povoľovania je potrebné doložiť stavebnému úradu aj dokument schvaľujúci rezerváciu kapacity distribučnou spoločnosťou.

Na príslušnú distribučnú spoločnosť je potrebné podať:

1. Žiadosť o **Vyjadrenie k projektovej dokumentácii**,
2. Žiadosť o uzatvorenie **Zmluvy o pripojení pre zariadenie na výrobu elektriny** (ak je už stavebné povolenie vydané) a zaplatenie pripojovacieho poplatku.

6.3.2 Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru

V zmysle § 40b vyhl. č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii (ďalej len „vyhláška o požiarnej prevencii“), v textovej časti projektovej dokumentácie v stavebnom konaní preveruje OR HaZZ riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavby podľa jej druhu a účelu. Po posúdení dokumentácie stavieb vyhotoví písomné stanovisko.

Obsah riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavby je uvedený v prílohe č. 7 vyššie uvedenej vyhlášky. Preveruje sa najmä:

- a) požiarnotechnická charakteristika stavby,
- b) určenie požiarneho zaťaženia a požiarneho rizika požiarnych úsekov,
- c) technické podmienky protipožiarnej bezpečnosti konštrukcií,
- d) obsadenie stavby osobami,
- e) riešenie únikových ciest a evakuácie osôb a zvierat,
- f) určenie odstupových vzdialeností od stavby,
- g) vybavenie stavby požiarnymi zariadeniami,
- h) zabezpečenie stavby vodou na hasenie požiarov,
- i) riešenie vykurovania a vetrania stavby,

- j) určenie požiadaviek na elektroinštaláciu stavby,
- k) zhodnotenie zdrojov plynu a rozvodov plynu.

Vo výkresovej časti projektovej dokumentácie stavby sa preverujú najmä:

- a) požiarne úseky, požiarne deliace konštrukcie, označenie požiarneho úseku a požadovaný najnižší stupeň protipožiarnej bezpečnosti, požiarne odolnosť stavebných konštrukcií, požiarne uzávery, povrchové úpravy stavebných konštrukcií a ich trieda reakcie na oheň,
- b) únikové cesty, chránené únikové cesty, smery úniku evakuácie, východy na voľné priestranstvo, evakuačné výťahy a požiarne výťahy,
- c) zariadenia signalizácie, tlačidlové hlásiče požiaru, priestory strážené samočinnými hlásičmi požiaru a ústredne signalizácie,
- d) spojovacie prostriedky, akustické poplachové zariadenia a núdzové osvetlenie,
- e) stabilné hasiace zariadenia a zariadenia na odvod tepla a splodín horenia,
- f) hasiace prístroje, odberné miesta, vodné clony a stanice na zvyšovanie tlaku vody,
- g) požiarne rebríky a únikové rebríky, požiarne prostriedky a podobne,
- h) požiarne nebezpečný priestor, odstupová vzdialenosť a nástupné plochy na umiestnenie hasičskej techniky.
- i) zakreslenie grafických značiek požiarnej ochrany vo výkresovej časti projektovej dokumentácie.

Preverujú sa aj zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín podľa vyhl. č. 96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov.

6.3.3 Overenie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení

Pred podaním žiadosti o stavebné povolenie sa odporúča predložiť projektovú dokumentáciu na posúdenie oprávnenej právnickej osobe (napr. Technickej inšpekcie).

6.3.4 Štátna vodná správa

Pred zhotovením projektovej dokumentácie stavby je stavebník povinný požiadať orgán štátnej vodnej správy o vyjadrenie k zámeru stavby, či je predpokladaná stavba možná z hľadiska ochrany vodných pomerov a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať²¹.

Nakladanie s vodami je upravené v § 17 zák. č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zák. Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“).

Nakladanie s vodami je okrem iného aj:

- a) odber povrchových vôd a podzemných vôd na rôzne účely jej použitia,
- b) odvádzanie a vypúšťanie povrchových vôd a podzemných vôd,
- c) vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd a do podzemných vôd,

Povolenie na osobitné užívanie vôd je potrebné okrem iných:

- a) pri povrchových vodách na ich odber,
- b) pri podzemných vodách na ich odber, ich akumuláciu, ich čerpanie na účel znižovania ich hladiny,
- c) na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd alebo do podzemných vôd,
- d) na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku do povrchových vôd alebo do podzemných vôd,

²¹ [§ 28 vodného zákona](#)

Povolenie na osobitné užívanie vôd, ktoré možno vykonávať len s užívaním vodnej stavby, je potrebné vydať pred vydaním stavebného povolenia na vodnú stavbu alebo súčasne so stavebným povolením v spoločnom konaní, ak nejde o existujúcu vodnú stavbu alebo povolenú vodnú stavbu. Povolenie na osobitné užívanie vôd vydáva orgán štátnej vodnej správy fyzickým osobám a právnickým osobám na určitý čas. Orgán štátnej vodnej správy určí účel, rozsah, čas povolenia na osobitné užívanie vôd, povinnosti a podmienky, za ktorých sa vydáva, pričom v povolení:

- a) na odber povrchových vôd alebo podzemných vôd určí ich množstvo, prípadne časový interval odberu, a ak odber trvá dlhšie ako jeden rok, môže určiť aj výšku ročného odberu,
- b) na odber povrchových vôd a podzemných vôd určí povinnosť merať odoberané množstvo vôd, nevyužitú množstvo podzemných vôd v prameni a hladinu podzemnej vody vodárenského zdroja; ak meracie zariadenie nemožno z technických alebo prevádzkových dôvodov inštalovať, alebo dôjde k poruche meradla, odoberané množstvo sa odvodí podľa spotreby elektrickej energie na pohon čerpadiel, a ak nemožno určiť množstvo ani týmto spôsobom, vychádza sa z množstva odberu podľa vydaného povolenia,
- c) na odber povrchových vôd určených na zásobovanie pitnou vodou určí povinnosť pravidelne monitorovať kvalitu týchto vôd,
- d) na vypúšťanie odpadových vôd určí miesto a spôsob ich vypúšťania, množstvo vypúšťaných odpadových vôd a prípustné hodnoty znečistenia podľa jednotlivých ukazovateľov, pri vypúšťaní odpadových vôd aj povinnosť sledovať kvalitatívne a kvantitatívne hodnoty a oznamovať výsledky tohto sledovania orgánu štátnej vodnej správy,
- e) na vypúšťanie vôd z povrchového odtoku (zrážky) do povrchových vôd alebo do podzemných vôd.

Ten, kto odoberá povrchovú vodu alebo podzemnú vodu na základe povolenia na osobitné užívanie vôd, je povinný oznamovať údaje o týchto odberoch a údaje určené v povolení raz ročne poverenej osobe, ktorá ich poskytne správcovi vodohospodársky významných vodných tokov.

Súhlas orgánu štátnej vodnej správy sa vydáva na uskutočnenie, zmenu alebo odstránenie stavieb a zariadení alebo na činnosti, na ktoré nie je potrebné povolenie podľa tohto zákona, ktoré však môžu ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd. Súhlas je potrebný, ak ide o sklady, nádrže a skládky znečisťujúcich látok. O **vyjadrenie k zámeru stavby** je stavebník povinný požiadať orgán štátnej vodnej správy (ŠVS) pred zhotovením projektovej dokumentácie stavby alebo zmeny stavby. Orgán ŠVS rozhodne, či je predpokladaná stavba alebo zmena stavby možná z hľadiska ochrany vodných pomerov a za akých podmienok ju možno uskutočniť a užívať. Vyjadrenie je potrebné **aj na zariadenia na zhodnotenie odpadu**. Vyjadrenie nie je rozhodnutím v správnom konaní a nenahrádza povolenie ani súhlas orgánu štátnej vodnej správy vydávané podľa tohto zákona.

Zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami

Za znečisťujúcu látku sa v prípade BPS považujú látky:

- ktoré majú nepriaznivý účinok na kyslíkovú rovnováhu merateľné biochemickou spotrebou kyslíka (BSK) a chemickou spotrebou kyslíka (CHSK),
- ropné látky, teda motorové oleje a pod. a chladiace kvapaliny.

Za zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami sa na účely zákona o vodách považuje výrobný proces alebo iná činnosť, pri ktorej sa tieto látky vyrábajú, spracúvajú, používajú, prepravujú a skladujú.

Podľa vyhlášky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami možno v stavbách a zariadeniach, ktoré sú:

- stabilné,
- nepriepustné,
- odolné a stále proti mechanickým, tepelným, chemickým, biologickým poveternostným vplyvom,
- zabezpečené možnosťou vizuálnej kontroly netesností alebo včasného zistenia úniku znečisťujúcich látok, ich zachytenia, využitia alebo vyhovujúceho zneškodnenia a
- technicky riešené spôsobom, ktorý umožňuje zachytiť znečisťujúcu látku, ktorá unikla pri technickej poruche alebo pri deštrukcii.

Stavbami a zariadeniami sú najmä sklady, skladovacie plochy vrátane zariadení, na ktorých sa skladujú znečisťujúce látky v prepravných nádržiach alebo v obaloch, nádrže, rozvody, manipulačné plochy, produktovody, prečerpávacie stanice, dotlačacie stanice, čerpacie stanice na horľavé kvapaliny a vykurovacie oleje, ťažobné objekty vrátane zariadení a nádrže a kontajnery umiestnené na dopravných prostriedkoch.

Ten, kto zaobchádza so znečisťujúcimi látkami, je povinný dodržiavať osobitné predpisy, ktoré ustanovujú, za akých podmienok možno s takýmito látkami zaobchádzať z hľadiska ochrany kvality povrchových vôd a podzemných vôd. Ak zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami z hľadiska ochrany vôd neupravujú osobitné predpisy, je ten, kto s takýmito látkami zaobchádza, povinný urobiť potrebné opatrenia, aby pri zaobchádzaní s nimi nevnikli do povrchových vôd alebo do podzemných vôd alebo neohrozili ich kvalitu. Takýmito opatreniami sú podľa zákona o vodách najmä:

- a) umiestňovať stavby a zariadenia, v ktorých sa zaobchádza so znečisťujúcimi látkami tak, aby sa pri mimoriadnych okolnostiach mohlo účinne zabrániť nežiaducemu úniku týchto látok do pôdy, podzemných vôd alebo do stokovej siete a aby sa tým zabránilo ich nežiaducemu zmiešaniu s odpadovými vodami alebo s vodou z povrchového odtoku,
- b) používať len také zariadenia, technologické postupy alebo iné spôsoby zaobchádzania so znečisťujúcimi látkami, ktoré sú vhodné aj z hľadiska ochrany vôd,
- c) zabezpečovať prevádzku stavieb a zariadení zamestnancami oboznámenými s osobitnými predpismi, bezpečnostnými predpismi a s podmienkami určenými na zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami z hľadiska ochrany vôd,
- d) pravidelne vykonávať kontroly skladov a skládok, skúšky tesnosti potrubí, nádrží a prostriedkov na prepravu znečisťujúcich látok, ako aj vykonávať ich pravidelnú údržbu a opravu, čo môže vykonávať iba odborne spôsobilá osoba s certifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie,
- e) vybudovať a riadne prevádzkovať účinné kontrolné systémy na včasné zistenie úniku znečisťujúcich látok, na pravidelné hodnotenie výsledkov sledovania a oznamovať výsledky orgánu štátnej vodnej správy,
- f) ďalšie opatrenia potrebné podľa charakteru znečisťujúcej látky a spôsobu zaobchádzania s ňou.

Opatreniami podľa vyhl. č. 200/2018 Z. z. predchádzajúceho odseku sú:

- vykonanie skúšok tesnosti nádrží, rozvodov a produktovodov pred ich uvedením do prevádzky,
- vykonanie skúšok tesnosti záchytných nádrží a havarijných nádrží pred ich uvedením do prevádzky,
- vypracovanie a aktualizovanie prevádzkových poriadkov, plánov údržieb a opráv a plánov kontroly,
- pravidelné oboznamovanie obsluhy stavieb a zariadení s poriadkami a plánmi a s požiadavkami na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vykonávanie pravidelných kontrol technického stavu a funkčnej spoľahlivosti stavieb a zariadení a prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov,

- riadne prevádzkovanie monitorovacích systémov na zisťovanie a sledovanie vplyvu stavieb a zariadení na podzemnú vodu a zabezpečovanie vyhodnocovania výsledkov monitorovania,
- evidovanie záznamov o skúškach tesnosti, prevádzke, údržbe, opravách a o kontrolách a ich predloženie na požiadanie orgánu štátnej vodnej správy,
- riadne vyčistenie stavieb a zariadení po ukončení ich prevádzky.

Požiadavky na zabezpečenie stavieb podľa vyhl. č. 200/2018 Z. z. sú:

- jednoplášťová nadzemná nádrž na skladovanie znečisťujúcich látok, okrem technologickej nádrže, musí byť umiestnená v záchytnej nádrži. Objem záchytnej nádrže nesmie byť menší ako objem nádrže v nej umiestnenej. Ak je v záchytnej nádrži umiestnených viac nádrží, na určenie objemu záchytnej nádrže je rozhodujúci objem najväčšej z nich, ale najmenej 10 % zo súčtu objemov všetkých nádrží umiestnených v záchytnej nádrži. Záchytná nádrž nesmie mať žiadny odtok; to neplatí pre bezpečnostný odtok, ale ten musí byť zaústený do nádrže bez odtoku alebo do zariadenia určeného na zachytenie znečisťujúcich látok na ďalšie využitie alebo na zneškodnenie. Týmto nie sú dotknuté požiadavky na vyhotovenie záchytnej nádrže a havarijnej nádrže z hľadiska ochrany pred požiarom podľa osobitného predpisu.
- Potrubie na prepravu znečisťujúcich látok sa musí viesť nad zemou. Ak nemožno z bezpečnostných dôvodov viesť potrubie nad zemou, možno ho uložiť v zemi a konštrukčne riešiť tak, aby sa možný únik znečisťujúcich látok zachytil a nedostal do prostredia súvisiaceho s vodou, alebo musí byť potrubie zabezpečené nepretržitou indikáciou úniku znečisťujúcich látok.
- Rozoberateľné spoje a armatúry na potrubí uloženom v zemi sa musia uložiť vo vodotesných kontrolných šachtách a musia byť pravidelne vizuálne kontrolované alebo vybavené signalizáciou netesnosti spojov.
- Kontrolný systém na zisťovanie prípadných únikov znečisťujúcich látok zo stavieb a zariadení tvorí s nimi jeden konštrukčný celok.

S použitými obalmi znečisťujúcich látok sa zaobchádza ako so znečisťujúcimi látkami.

Ak zistené úniky spôsobujú ohrozenie vôd, ten, kto **zaobchádza s nebezpečnými látkami**, je povinný vykonať tieto opatrenia:

- a) vyhodnotiť rozsah znečistenia,
- b) pravidelne sledovať koncentrácie znečisťujúcej látky, ktorá spôsobila ohrozenie v podzemných vodách, a výsledky nahlasovať každoročne orgánu štátnej vodnej správy a na požiadanie aj poverenej osobe,
- c) vypracovať rizikovú analýzu, ak sa zistí riziko ohrozenia stavu vôd a stúpajúce trendy znečisťujúcich látok v podzemných vodách,
- d) vykonať opatrenia na zvrátenie stúpajúcich trendov koncentrácie znečisťujúcich látok podzemných vôd a opatrenia na nápravu, ak sa rizikovou analýzou preukáže riziko ohrozenia ľudského zdravia alebo životného prostredia.

Ten, kto pravidelne zaobchádza v rámci výrobného procesu alebo inej činnosti:

- a) **s tuhými znečisťujúcimi látkami v množstve väčšom ako 1 t alebo**
- b) **s kvapalnými znečisťujúcimi látkami v množstve väčšom ako 1 m³**

je povinný vykonať aj tieto opatrenia:

- a) zostaviť **plán preventívnych opatrení** na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku (ďalej len "**havarijný plán**"), predložiť ho orgánu štátnej vodnej správy na schválenie a oboznámiť s ním zamestnancov,
- b) vybaviť pracoviská špeciálnymi prístrojmi a prostriedkami potrebnými na zneškodnenie úniku znečisťujúcich látok do vôd alebo prostredia súvisiaceho s vodou.

Ak má únik znečisťujúcich látok vplyv na vodný tok, je potrebné pred predložením havarijného plánu na schválenie Inšpekciou životného prostredia požiadať o vyjadrenie správcu vodohospodársky významných vodných tokov. Schválený havarijný plán sa odovzdáva správcovi vodohospodársky významných vodných tokov.

Ak má únik znečisťujúcich látok vplyv na kanalizáciu, je potrebné pred predložením havarijného plánu na schválenie inšpekciou požiadať o vyjadrenie prevádzkovateľa kanalizácie. Schválený havarijný plán inšpekciou sa odovzdáva prevádzkovateľovi kanalizácie.

Havarijný plán sa aktualizuje pri organizačnej zmene, zmene charakteru výroby alebo rozsahu výroby alebo pri zmene rozsahu a spôsobu zaobchádzania so znečisťujúcimi látkami. Aktualizovaný havarijný plán sa predkladá inšpekcii na schválenie.

Náležitosti havarijného plánu sú uvedené v prílohe k vyhl. č. 200/2018 Z. z.. Rozhodnutie príslušného inšpektorátu inšpekcie, ktorým je schválený havarijný plán, tvorí prílohu k havarijnému plánu.

Orgán štátnej vodnej správy môže uložiť tomu, kto zaobchádza so znečisťujúcimi látkami povinnosť monitorovať ich vplyv na podzemné vody a spôsob oznamovania jeho výsledkov.

Vodohospodár

Podľa zákona o vodách právnické osoby a fyzické osoby - podnikatelia, ktoré zaobchádzajú s tuhými znečisťujúcimi látkami v množstve väčšom ako 1 t alebo s kvapalnými znečisťujúcimi látkami v množstve väčšom ako 1 m³, sú povinní ustanoviť funkciu vodohospodára a vytvoriť predpoklady na jej výkon.

Povinnosťou vodohospodára je najmä:

- a) sledovať a kontrolovať dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a podmienok udeleného povolenia pri osobitnom užívaní vôd a pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami,
- b) viesť záznamy o výsledkoch kontroly, oznamovať zistené nedostatky štatutárnemu orgánu alebo inej ním určenej osobe a navrhovať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- c) požadovať používanie vhodných technológií, ktoré nemajú nepriaznivý vplyv na povrchové vody alebo podzemné vody pri osobitnom užívaní vôd, a navrhovať opatrenia zamerané na znižovanie množstva odoberanej vody, na znižovanie strát vody a na znižovanie množstva a škodlivosti odpadových vôd,
- d) oboznamovať ostatných zamestnancov s povinnosťami pri osobitnom užívaní vôd a pri zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, viesť záznamy o školení,
- e) vyjadrovať sa k plánom zmeny výroby a k projektovej dokumentácii stavieb pri zmenách stavieb a prevádzkarní, ktoré môžu ovplyvniť osobitné užívanie vôd a zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami.

6.3.5 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia

Podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane ovzdušia“) vydáva súhlas na vydanie povolenia stavby stacionárneho stredného zdroja znečistenia Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie. Podľa prílohy č. 1 k vyhláške MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia (ďalej len „vyhláška č. 248/2023“), sú BPS zaradené do kategórie stacionárnych zdrojov č. 1.5 ako stredný zdroj s prahovou hodnotou projektovanej kapacity množstva spotrebovanej suroviny alebo bioodpadu ≥ 1 tona za deň, pri množstve ≥ 100 ton za deň spadajú do kategórie veľkého zdroja.

Podľa prílohy č. 7 k vyhláške č. 248/2023 sú odporúčané odstupové vzdialenosti pre BPS 300 metrov s nulovou prahovou hodnotou.

Na vydanie súhlasu musí byť podaná žiadosť a spĺňať náležitosti podľa Prílohy č. 6 zákona o ochrane ovzdušia.

Náležitosti žiadosti o vydanie súhlasu a povolenia stacionárneho zdroja:

Podklady k vydaniu súhlasu stredného zdroja

Okrem všeobecných náležitostí podania obsahujú:

- a) rozhodujúce údaje o stacionárnom zdroji, jeho zariadeniach a projektovaných kapacitách,
- b) navrhované umiestnenie,
- c) vymedzenie, začlenenie a kategóriu stacionárneho zdroja a zariadení stacionárneho zdroja,
- d) používané palivá a suroviny, ktoré môžu mať vplyv na emisie,
- e) technické požiadavky a podmienky prevádzkovania,
- f) navrhované emisné limity,
- g) opis miest stacionárneho zdroja, v ktorých emisie vznikajú, sú obmedzované a vypúšťané do ovzdušia,
- h) opis navrhovaného umiestnenia odberného miesta na monitorovanie emisií a jeho súlad s požiadavkami podľa technickej normy a technickej normalizačnej informácie alebo inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými alebo prísnejšími požiadavkami vo veci merania emisií zo stacionárnych zdrojov, požiadaviek na úseky a miesta merania,
- i) projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie podľa osobitného predpisu,
- j) údaje o predpokladaných množstvách a druhoch emisií vypúšťaných do ovzdušia a o zabezpečení ich dostatočného rozptylu podľa ustanovených požiadaviek,
- k) zhodnotenie vplyvu zdroja na úroveň znečistenia ovzdušia v okolí jeho umiestnenia na požiadanie okresného úradu.

Žiadosť o vydanie povolenia pre stredný zdroj

Okrem všeobecných náležitostí podania obsahuje:

- a) projektovú dokumentáciu stavby podľa osobitného predpisu,
- b) údaje o tom, že stacionárny zdroj je navrhnutý, vybavený a bude udržiavaný a prevádzkovaný v súlade s ustanovenými požiadavkami,
- c) zoznam znečisťujúcich látok emitovaných z prevádzky, projektované hmotnostné toky, výrobné režimy a ich emisné charakteristiky,
- d) porovnanie stacionárneho zdroja s najlepšou dostupnou technikou, ak je to žiaduce,
- e) údaje o výške komína alebo výduchu a informácie o splnení požiadaviek na minimálnu výšku komína alebo výduchu na zabezpečenie rozptylu a geografické súradnice,
- f) návrh spôsobu zisťovania množstva emisií zo stacionárneho zdroja,
- g) polohu miest odberu vzoriek alebo meracích miest, riešenie technických požiadaviek na reprezentatívne miesto odberu vzoriek alebo meracie miesto vrátane riešenia požiadaviek na potrebný manipulačný priestor, na dostupnosť energetických zdrojov, na ochranu proti vplyvom fyzikálnych polí a poveternostným vplyvom; ak ide o meracie miesto inštalované na potrubí, úsek merania a miesto merania sa považujú za zodpovedajúce súčasnému stavu techniky, ak vyhovujú požiadavkám podľa technickej normy a technickej normalizačnej informácii alebo iným obdobným technickým špecifikáciám s porovnateľným alebo prísnejším požiadavkám vo veci merania emisií zo stacionárnych zdrojov, požiadavky na úseky a miesta merania); reprezentatívne miesto odberu vzoriek alebo meracie miesto musí byť identifikované v projektovej dokumentácii,
- h) zhodnotenie vplyvu zdroja na úroveň znečistenia ovzdušia v okolí jeho umiestnenia pri podstatnej zmene stacionárneho zdroja na požiadanie okresného úradu,
- i) informáciu o súlade a vysporiadaní sa s podmienkami týkajúcimi sa ochrany ovzdušia z rozhodnutia zo zisťovacieho konania alebo záverečného stanoviska, ak predmetná činnosť podlieha posudzovaniu podľa osobitného predpisu,
- j) ďalšie podklady a údaje charakterizujúce stacionárny zdroj, ak to žiadateľ považuje za potrebné,

- k) osobitné podmienky a osobitné lehoty diskontinuálneho merania hodnôt emisných veličín, ak sú nutné, a ich podrobné odôvodnenie s prihliadnutím na požiadavky ustanovené vykonávacími predpismi,
- l) riešenie sledovania a oznamovania údajov, ktoré sú podstatné na posúdenie možných zmien podmienok zisťovania údajov o hodnotách emisných veličín alebo o množstve emisie, ktoré sú zisťované technickým výpočtom alebo meraním a oznamovanie ich zmien.

Odborný posudok

V konaní o vydanie súhlasu je žiadateľ povinný na vyzvanie orgánu ochrany ovzdušia priložiť odborný posudok podľa § 57 zákona o ochrane ovzdušia. Vo výzve na predloženie odborného posudku orgán ochrany ovzdušia uvedie, aké konkrétne otázky a požiadavky na stacionárny zdroj požaduje posúdiť. Vyhotoviť odborný posudok môže len osoba, ktorej ministerstvo vydalo osvedčenie o odbornej spôsobilosti na odborné posudzovanie v oblasti ochrany ovzdušia pre daný odbor oprávneného posudzovania a pri emisno-technologickom posudzovaní aj pre predmetnú kategóriu stacionárneho zdroja.

6.3.6 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva

Orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, ktorým je príslušný Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, vydáva vyjadrenie podľa § 99 zákona o odpadoch. V stavebnom konaní má postavenie dotknutého orgánu a vydané vyjadrenie je záväzným stanoviskom k dokumentácii v stavebnom konaní. Vyjadruje sa k drobným odpadom pri stavbe (druh a množstvo odpadov, skladovanie, manipulácia a spôsob likvidácie).

6.3.7 Regionálna veterinárna a potravinová správa

Ak sa v zariadení budú spracovávať aj vedľajšie živočíšne produkty, je potrebné požiadať o vydanie záväzného posudku¹⁶ príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu.

6.3.8 Štátna správa ochrany prírody a krajiny

Orgán ochrany prírody vydáva záväzné stanovisko:

- k stavebnému povoleniu na stavbu
- na vydanie povolenia terénnych úprav, prác alebo zariadení, ak sa nevyžaduje územné rozhodnutie²²,
- na vydanie rozhodnutia v konaniach týkajúcich sa prevencie a nápravy environmentálnych škôd na chránených druhoch a chránených biotopoch podľa osobitného predpisu²³.

Pre konania, pre ktoré sa nevyžaduje územné rozhodnutie, je orgánom ochrany prírody Okresný úrad.

Na výrub dreviny sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody, ak zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny neustanovuje inak. Súhlas na výrub dreviny sa môže v odôvodnených prípadoch vydať len po posúdení ekologických a estetických funkcií dreviny a vplyvov na zdravie človeka a so súhlasom vlastníka alebo správcu, prípadne nájomcu, ak mu takéto oprávnenie vyplýva z nájomnej zmluvy, pozemku, na ktorom drevina rastie, ak žiadateľom nie je jeho vlastník, správca alebo nájomca a po vyznačení výrubu dreviny.

²² § 9 zák. č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny

²³ zák. č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje:

- a) na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty v zastavanom území obce s výmerou do 10 m² a za hranicami zastavaného územia obce s výmerou do 20 m²,
- b) pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo pri bezprostrednej hrozbe vzniku značnej škody na majetku,
- c) ak výrub nariadi orgán štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) ak sa výrub vykonáva v súvislosti s odstraňovaním invázných nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov.

Výrub dreviny možno vykonať len po vyznačení výrubu dreviny a po právoplatnosti súhlasu orgánu ochrany prírody, ktorým je vykonávateľ výrubu povinný sa na požiadanie preukázať.

6.3.9 Regionálny úrad verejného zdravotníctva

V zmysle § 13 ods. 3 zákona o ochrane verejného zdravia, Regionálny úrad verejného zdravotníctva vydáva záväzné stanovisko k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou.

6.3.10 Ďalšie dotknuté úrady

Záväzné stanovisko alebo vyjadrenie k projektovej dokumentácii stavby vydáva aj:

- Štátna správa ochrany pre povodňami,
- Mestský / obecný úrad odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
- Krajský pamiatkový úrad.

7. REALIZÁCIA, FUNKČNÉ SKÚŠKY, SKÚŠOBNÁ PREVÁDZKA

7.1 Stavebný úrad

Dokončenú stavbu, prípadne jej časť spôsobilú na samostatné užívanie, možno užívať len na základe kolaudačného rozhodnutia. Dokončené terénne úpravy sa kolaudujú len v prípadoch, že to stavebný úrad určil pri ich povolení.

Kolaudačné konanie sa začína na návrh stavebníka a vykonáva ho stavebný úrad, ktorý vydal stavebné povolenie alebo povolil terénne úpravy.

Návrh na kolaudáciu stavby sa podáva písomne. V návrhu sa uvedie označenie a miesto stavby, terénnych úprav, predpokladaný termín dokončenia stavby alebo terénnych úprav, vrátane vypratania staveniska a dokončenia úprav okolia stavby a údaj o tom, či sa bude vykonávať skúšobná prevádzka a čas jej trvania.

Účastníkmi kolaudačného konania sú stavebník, vlastník stavby, ak nie je stavebníkom a vlastníkom pozemku, na ktorom je stavba umiestnená. Stavebný úrad podľa § 78 oznámi účastníkom konania, obci, ak nie je stavebným úradom príslušným na kolaudačné konanie, a dotknutým orgánom začatie kolaudačného konania najmenej 10 dní pred ústnym pojednávaním spojeným s miestnym zisťovaním. Stavebný úrad prizve na kolaudačné konanie projektanta. Ak je to účelné, prizve aj zhotoviteľa stavby alebo inú osobu.

Kolaudačným rozhodnutím sa povoľuje užívanie stavby na určený účel, a ak je to potrebné, určia sa podmienky užívania stavby.

7.2 Distribučná spoločnosť

7.2.1 Zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny

Prevádzkovateľ pred plánovaným pripojením zariadenia na výrobu elektriny podáva žiadosť o uzatvorenie Zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny.

7.2.2 Prevzatie zodpovednosti za odchýlku

Pred vykonaním funkčnej skúšky musí mať výrobca elektriny zabezpečené prevzatie zodpovednosti za odchýlku. Zabezpečenie prevzatia zodpovednosti za odchýlku účastníka trhu s elektrinou preukáže DS subjekt zúčtovania²⁴, ktorý si výrobca vybral, a to podľa pravidiel elektronickej komunikácie (TŠVD - Technická špecifikácia výmeny dát). Bez uvedeného Zabezpečenia zodpovednosti za odchýlku nemôže byť funkčná skúška zrealizovaná.

7.2.3 Oznámenie o termíne uvedenia do prevádzky

Výrobca elektriny (žiadateľ) oznámi PDS najneskôr 2 dni vopred termín uvedenia zdroja do prevádzky.

7.2.4 Povinnosti pred začatím funkčných skúšok

Pre výrobné pripojené do napäťovej úrovne VN pred plánovaným termínom začatia funkčných skúšok, alebo uvedenia výrobné pod napätie pre vlastnú spotrebu, je žiadateľ povinný:

- Vypracovať „Miestne prevádzkové predpisy (MPP)“ a predložiť ich v štyroch kópiách na príslušný tím podľa napäťovej úrovne, do ktorej je výrobná pripojená, ktorý predmetné MPP spripomienkuje alebo podpisom odsúhlasí. Minimálny rozsah MPP:
 - Úvod,
 - Všeobecný popis výrobné,
 - Vyvedenie elektrického výkonu výrobné do distribučnej sústavy,
 - Spôsob prevádzky výrobné, popis všetkých možných stavov prevádzky výrobné,
 - Jednopolová schéma zapojenia s popismi prvkov,
 - Technické údaje výrobné,
 - Postup pri výpadku výrobné,
 - Postup pri výpadku distribučnej sústavy,
 - Bezpečnostné pokyny,
 - Prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom,
 - Povinnosti obsluhy v prípade požiaru na elektrickom zariadení,
 - Oprávnené osoby a telefónne čísla,
 - Zoznam najdôležitejších telefónnych čísel (Záchranná služba, Hasiči, Polícia),
 - Podpisy.
- Zdokladovať Oprávnenie na obsluhu vyhradeného technického zariadenia;
- Zdokladovať Odborné stanovisko k projektovej dokumentácii stavby vydané oprávnenou právnickou osobou na vyvedenie výkonu – TS a VN prípojka;
- Zdokladovať Osvedčenie o úradnej skúške VTZ od oprávnenej právnickej osoby na vyvedenie výkonu – TS a VN prípojka;
- Zdokladovať Správu z odbornej prehliadky a odbornej skúšky elektrického zariadenia na: Vyvedenie výkonu – TS, VN prípojka, NN rozvody, generátor a bleskozvod;

²⁴ <https://www.okte.sk/sk/zuctovanie-odchylok/zoznamy/subjekty-zuctovania/>

- Zdokladovať Certifikáty o overení prístrojových transformátorov prúdu a napätia pre fakturačné meranie platné na Slovensku;
- Zdokladovať Fotokópie typových listov s technickými údajmi zariadení od ich výrobcov (generátor, kogeneračná jednotka, striedač, kompenzačné zariadenia a pod.);
- Zdokladovať Kenotrónovú skúšku VN kábla (predkladá sa v prípade, že výrobňa obsahuje káblové VN pripojenie);
- Zdokladovať Kusovú skúšku transformátora;
- Zdokladovať Projektovú dokumentáciu skutočného vyhotovenia v členení: Vyvedenie výkonu – TS, VN prípojka, NN rozvody;
- Zdokladovať Porealizačné zameranie v digitálnej forme (súborový formát .dgn);
- Protokol overení nastavenia parametrov súboru ochrán.

7.2.5 Funkčné skúšky

Po realizácii zo strany žiadateľa, požiadá žiadateľ o vykonanie funkčnej skúšky. Žiadosť sa podáva vyplnením a doručením formulára „Protokol o funkčnej skúške zariadenia na výrobu elektriny“, najneskôr 15 kalendárnych dní pred uvedením do prevádzky, najneskôr však 20 kalendárnych dní pred uplynutím platnosti stanoviska k pripojeniu. Spolu s vypísaným formulárom zasiela žiadateľ aj povinné prílohy:

- dokumentáciu skutočného vyhotovenia,
- prvá odborná prehliadka a skúška,
- atesty a vyhlásenia o zhode od generátora a sieťovej ochrany,

ktoré sú uvedené aj vo vyjadrení k projektovej dokumentácii.

Bez doručenia povinných príloh sa žiadosť o vykonanie funkčnej skúšky nepovažuje za kompletnú a nezačína plynúť lehota 15 kalendárnych dní na vykonanie FS zo strany RDS.

RDS vykoná funkčnú skúšku najneskôr do 15 kalendárnych dní odo dňa doručenia žiadosti o jej vykonanie, ako aj po splnení všetkých podmienok RDS. Podmienkou vykonania funkčnej skúšky je okrem iného platné stanovisko k rezervovanej kapacite a to v čase vykonania funkčnej skúšky.

Zariadenie nad 100 kW uzatvorí Zmluvu s niektorou z certifikovaných spoločností, ktorá bude vykonávať skúšky riadiaceho a informačného systému a podať žiadosť o ich vykonanie.

Funkčná skúška riadiaceho systému (ak sú pre výrobnú predpísané požiadavky na prenos dát a informácií z výroby na riadiace centrum VN/dispečing) prebieha výlučne v gescii niektorej z certifikovaných spoločností podľa výberu žiadateľa, ktoré prevádzkovateľ DS certifikoval pre zabezpečenie činností v súvislosti s funkčnou skúškou. Zoznam certifikovaných spoločností je zverejnený a prístupný na webovom sídle prevádzkovateľa DS. Po vykonaní funkčnej skúšky vydá bezodkladne prevádzkovateľ DS (špecialista) žiadateľovi Protokol o funkčnej skúške. Vydanie protokolu je dokladom o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky.

Pred pripojením výroby musia byť vykonané skúšky ochrán pôsobiacich na HRM s projektovanými odsúhlasenými nastavenými parametrami v spolupráci s tímom ochrán a automatík. Na základe vykonaných skúšok, vydá tím ochrán a automatík (pre zdroje do 100 kW) alebo odborne spôsobilá osoba zastúpená certifikovanou spoločnosťou (pre zdroje nad 100 kW vrátane) protokol o overení parametrov súboru ochrán, ktorý musí byť vystavený pred funkčnými skúškami výroby.

7.2.6 Pripojenie zdroja

PDS vykoná bezplatnú montáž určeného meradla²⁵ (ak na odberom mieste určené digitálne meradlo nie je namontované), resp. výmenu/odpočet elektromera.

²⁵ [§4b ods. 2 písm. b\) zákona o OZE](#)

7.2.7 Oznámenie o prevádzke

Výrobca elektriny doručí PDS oznámenie o prevádzke zdroja podľa vzoru zverejneného na webovom sídle príslušnej PDS, najneskôr však do skončenia platnosti stanoviska PDS k rezervovanej kapacite.

7.3 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

Výrobca elektriny v LZ musí na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví zaslať vyplnený formulár na vydanie potvrdenia o výrobe elektriny v lokálnom zdroji.²⁶ Tlačivo obsahuje povinné údaje podľa § 4b ods. 8 zákona o OZE. Povinnou prílohou je zmluva o pripojení LZ a úrad požaduje aj zaslanie kópie protokolu z funkčných skúšok. Úrad má 30 dní na vydanie potvrdenia o výrobe elektriny v lokálnom zdroji.

Výrobca elektriny v LZ má tiež podľa § 4 ods. 9 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinnosť oznámiť úradu začatie, zmenu alebo ukončenie výroby v LZ, a je vhodné do formulára vyššie napísať poznámku, že sa „plní povinnosť podľa energetického zákona § 4 ods. 9“. Táto povinnosť sa musí splniť do 30 dní od začiatku, zmeny alebo ukončenia činnosti výroby v LZ.

Toto oznámenie je možné na úrad doručiť dvoma spôsobmi:

- fyzicky na podateľňu úradu (Tomášikova 28C, 821 01 Bratislava 3)
- cez „Všeobecné podanie“ na úrad cez portál [slovensko.sk](https://www.slovensko.sk).

7.4 Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou

Spoločnosť OKTE, a.s. (Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou) je správca energetických dát pri elektrine. Každý výrobca elektriny musí podpísať Zmluvu o poskytovaní údajov.

Pre uzavretie Zmluvy o poskytovaní údajov je potrebné zaslať vyplnené nasledujúce dokumenty na emailovú adresu zmluvy@okte.sk:

- [Zmluva o poskytovaní údajov](#)
- [Zmluva o poskytovaní údajov - NEVYPÍŇAŤ](#)
- [Príloha č. 1 k Zmluve o poskytovaní údajov - Osoby poverené komunikáciou](#)
- [Príloha č. 2 k Zmluve o poskytovaní údajov - Registračné údaje o zariadení na výrobu elektriny](#)
- [Žiadosť o založenie používateľského účtu do informačných systémov OKTE, a.s.](#)

Zaslanie týchto návrhov spustí proces na samotnom OKTE a tento proces bude riadený samotným OKTE. Bude potrebné podpísané exempláre poslať klasickou poštou.

7.5 Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru

Štátny požiarny dozor sa vykonáva aj kontrolou stavieb v priebehu ich uskutočňovania z hľadiska dodržiavania protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie a ukladáním opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a kontrolou plnenia týchto opatrení.

Posudzovaním stavby v kolaudačnom konaní sa preveruje plnenie požiadaviek protipožiarnej bezpečnosti podľa schválenej projektovej dokumentácie²⁷. Súčasťou posudzovania stavby v kolaudačnom konaní je overenie dokladov najmä o posúdení zhody, vykonaní prác osobami s odbornou spôsobilosťou, vykonaní kontrol a o revízií častí stavieb a zariadení.

²⁶ <https://www.urso.gov.sk/povolenia-a-oznamenia/>

²⁷ § 24 a nasledujúce vyhlášky o požiarnej prevencii

Orgán štátneho požiarneho dozoru po posúdení dokumentácie stavieb vyhotoví písomné stanovisko. Obsah posudzovania stavby a zoznam predkladaných dokladov v kolaudačnom konaní je uvedený v prílohe č. 8 vyhlášky o požiarnej prevencii.

Zoznam dokladov v kolaudačnom konaní:

- a) osobitné oprávnenie o odbornej spôsobilosti na zabudovanie požiarnotechnického zariadenia,
- b) potvrdenie o vykonaní kontroly elektrickej požiarnej signalizácie pri jej odovzdaní do prevádzky osobou s osobitným oprávnením o odbornej spôsobilosti na vykonávanie kontroly,
- c) doklad o skúške funkčnosti stabilného hasiaceho zariadenia alebo polostabilného hasiaceho zariadenia,
- d) zoznam určených osôb zodpovedných za prevádzku, údržbu a obsluhu elektrickej požiarnej signalizácie, ako aj doklad o ich výškolení na vykonávanie tejto činnosti,
- e) doklad preukazujúci splnenie parametrov podstatných vlastností stavebných výrobkov podľa osobitného predpisu,
- f) doklad o preukázaní zhody technických zariadení a technologických zariadení podľa osobitného predpisu,
- g) sprievodná dokumentácia a doklady o kontrole a odborných skúškach požiarnych zariadení,
- h) potvrdenie o vykonaní preskúšania komína.

7.5.1 Protipožiarna ochrana

Na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru vykonáva prevádzkovateľ BPS v zmysle § 9 vyhlášky o požiarnej prevencii najmä tieto opatrenia:

- zabezpečuje dôsledné a trvalé dodržiavanie požiadaviek osobitných predpisov, najmä v súvislosti s možnými zmenami podmienok na týchto miestach, a pravidelnú kontrolu ich dodržiavania,
- zabezpečuje účelné rozmiestnenie potrebného množstva hasiacich prostriedkov vhodných druhov a
- vypracúva požiarny poriadok pracoviska,
- zriaďuje protipožiarnu hliadku pracoviska a ohlasovňu požiarov,
- označuje ich príslušnými symbolmi, zákazmi a pokynmi v súlade s osobitným predpisom.

Dokumentácia ochrany pred požiarom sa vedie v písomnej forme a tvorí ju:

- požiarne identifikačná karta,
- požiarne poriadok pracoviska,
- požiarne poplachové smernice,
- požiarne evakuačný plán,
- požiarne kniha,
- analýza nebezpečenstva vzniku požiaru,
- doklady o kontrole požiarnych zariadení podľa osobitného predpisu,
- údaje o požiaroch, príčinách vzniku požiarov, správy o výsledkoch vykonaných rozborov a o vykonaných opatreniach na úseku ochrany pred požiarom,
- dokumentácia o školení zamestnancov o ochrane pred požiarom,
- dokumentácia o odbornej príprave protipožiarnej hliadky,
- dokumentácia o činnosti hasičskej jednotky,
- riešenie protipožiarnej bezpečnosti stavby v projektovej dokumentácii stavby,
- ďalšie doklady, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

Technik požiarnej ochrany vypracuje **požiarne identifikačnú kartu** a ukladá sa u právnickej osoby v prevádzkarni, pre ktorú je vypracovaná. Podrobnosti o obsahu požiarnej identifikačnej karty upravuje § 25 vyhlášky o požiarnej prevencii.

Technik požiarnej ochrany v spolupráci so zodpovedným vedúcim príslušného pracoviska vypracúva pre pracoviská s miestami so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru **požiarne poriadok pracoviska**, ktorého náležitosti sú upravené v § 26 vyhlášky o požiarnej prevencii.

Požiarne poriadok pracoviska sa umiestňuje na pracovisku tak, aby bol viditeľný a trvalo prístupný všetkým zamestnancom. V prílohe požiarneho poriadku pracoviska je uvedený aktuálny zoznam členov protipožiarnej hliadky pracoviska s určením ich úloh.

Technik požiarnej ochrany ďalej vypracúva **požiarne poplachové smernice**, ktoré vymedzujú povinnosti zamestnancov v prípade vzniku požiaru. Podrobnosti o obsahu požiarnych poplachových smerníc upravuje § 27 vyhlášky o požiarnej prevencii. Požiarne poplachové smernice sa umiestňujú na vhodných miestach objektov právnickej osoby tak, aby boli čitateľné, viditeľné a trvalo prístupné všetkým osobám.

Technik požiarnej ochrany vypracúva aj **Požiarne evakuačný plán**. Grafická časť požiarneho evakuačného plánu sa umiestňuje pri každom vstupe na podlažie. Požiarne evakuačný plán upravuje organizáciu evakuácie osôb a zvierat z objektov zasiahnutých alebo ohrozených požiarom a tvorí ho textová a grafická časť. Podrobnosti sú uvedené v § 28 vyhlášky o požiarnej prevencii. Účinnosť opatrení upravených v požiarne evakuačnom pláne sa preveruje cvičným požiarom poplachom vo všetkých objektoch, pre ktoré je požiarne evakuačný plán vypracovaný.

Požiarne evakuačný plán je uložený v ohlasovni požiarov a na ďalšom trvalo dostupnom mieste.

Ak sa v objekte nachádzajú požiarne nebezpečné látky, ktoré by mohli ovplyvniť evakuáciu osôb, bezpečný prístup alebo zásah hasičských jednotiek, požiarne evakuačný plán sa vypracúva aj na evakuáciu týchto materiálov.

Právnická osoba vedie hlavnú **Požiarne knihu**. Požiarne kniha je v zmysle § 29 vyhlášky o požiarnej prevencii určená na záznamy o dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa ochrany pred požiarom, najmä o vykonaných preventívnych protipožiarnych prehliadkach, zistených nedostatkoch a o spôsobe ich odstránenia, uskutočnení cvičných požiarnych poplachov a o kontrole dokumentácie ochrany pred požiarom.

Dokumentáciu o odbornej príprave protipožiarnych hliadok tvoria tematické plány, časový rozvrh odbornej prípravy a záznam o vykonaní odbornej prípravy.

Záznam o vykonanej odbornej príprave protipožiarnych hliadok obsahuje dátum vykonania, mená, priezviská a podpisy osôb, ktoré sa na odbornej príprave zúčastnili, a meno, priezvisko a podpis osoby, ktorá odbornú prípravu vykonala.

Dokumentáciu o školení zamestnancov o ochrane pred požiarom tvorí záznam o vykonanom školení, výsledky overenia vedomostí osôb zabezpečujúcich ochranu pred požiarom v mimopracovnom čase s podpisom predsedu skúšobnej komisie.

Záznam o vykonanom školení zamestnancov o ochrane pred požiarom obsahuje dátum vykonania, obsah a rozsah školenia, mená, priezviská a podpisy školených osôb a meno, priezvisko a podpis osoby, ktorá školenie o ochrane pred požiarom vykonala.

7.5.2 Schvaľovanie a vedenie dokumentácie ochrany pred požiarom

Požiarne identifikačnú kartu, požiarne poriadky pracovísk, požiarne poplachové smernice a požiarne evakuačné plány schvaľuje štatutárny orgán právnickej osoby alebo ním poverená osoba.

Dokumentácia o ochrane pred požiarom sa ukladá na dostupnom mieste tak, aby bola v prípade potreby k dispozícii.

Požiarne identifikačnú kartu, analýzu nebezpečenstva vzniku požiaru, požiarne poriadky pracovísk, požiarne poplachové smernice, požiarne evakuačné plány a zloženie protipožiarnych hliadok kontroluje právnická osoba po každej organizačnej alebo inej zmene. Ak táto zmena mala vplyv na obsah dokumentácie, vykoná v nej potrebné zmeny. Kontrolu tejto dokumentácie vykonáva najmenej raz za 12 mesiacov.

7.6 Činnosť oprávnenej právnickej osoby, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci

7.6.1 Technická dokumentácia

V zmysle § 5 vyhlášky č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia (ďalej len „vyhláška o BOZP“), požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane požiadaviek na zaistenie bezpečnosti vyhradených technických zariadení určuje technická dokumentácia, ktorou je konštrukčná technická dokumentácia alebo projektová technická dokumentácia (ďalej len „konštrukčná dokumentácia“) a sprievodná technická dokumentácia.

- **Konštrukčnú dokumentáciu** zabezpečí dodávateľ vyhradeného technického zariadenia v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami. Obsah konštrukčnej dokumentácie vyhradeného technického zariadenia je uvedený v prílohe č. 2 vyhlášky o BOZP.
 Vyrábať, montovať na mieste budúcej prevádzky a rekonštruovať vyhradené technické zariadenie možno iba podľa konštrukčnej dokumentácie, ku ktorej bolo oprávnenou právnickou osobou vydané **odborné stanovisko**, ktorým sa posudzuje konštrukčná dokumentácia. Odborné stanovisko sa vydá na základe žiadosti o posúdenie konštrukčnej dokumentácie, ak je konštrukčná dokumentácia v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami.
- **Sprievodnú technickú dokumentáciu** poskytovanú na použitie vyhradeného technického zariadenia zabezpečí dodávateľ vyhradeného technického zariadenia v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami. Obsah sprievodnej technickej dokumentácie vyhradeného technického zariadenia je uvedený v prílohe č. 3 vyhlášky o BOZP.

7.6.2 Montáž

Montáž technických zariadení môže vykonávať len odborne spôsobilá osoba²⁸.

7.6.3 Bezpečnosť technického zariadenia

Prevádzkovateľ BPS zabezpečí bezpečnosť technického zariadenia, ak pri jeho prevádzke dodržiava bezpečnostnotechnické požiadavky a:

- vedie sprievodnú technickú dokumentáciu technického zariadenia vrátane dokladov o vykonaných prehliadkach, kontrolách a skúškach,
- vedie evidenciu vyhradeného technického zariadenia s údajmi podľa prílohy č. 4 vyhlášky o BOZP zodpovedajúcu skutočnému stavu,
- vydá miestny prevádzkový predpis na prevádzku vyhradeného technického zariadenia skupiny A v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami, ak technická dokumentácia nezohľadňuje skutočné prevádzkové a užívateľské podmienky,
- zabezpečí vykonanie kontroly stavu bezpečnosti technického zariadenia podľa § 9 vyhlášky o BOZP. Osoba, ktorá vykonala kontrolu stavu bezpečnosti technického zariadenia, vyhotoví o výsledku kontroly doklad, ktorý odovzdá prevádzkovateľovi. Doklad o výsledku kontroly stavu bezpečnosti technického zariadenia sa priloží k technickej dokumentácii technického zariadenia.

7.6.4 Úradná skúška

Úradná skúška sa vykoná pred uvedením technického zariadenia do prevádzky na vyhradenom technickom zariadení skupiny A (tlakovom a plynovom) po ukončení inštalácie na mieste budúcej prevádzky. Úradnou skúškou sa overuje, či vyhradené technické zariadenie je spôsobilé na bezpečnú prevádzku vrátane jeho

²⁸ Odborná spôsobilosť v zmysle vyhlášky o BOZP

bezpečnej obsluhy, a či zodpovedá konštrukčnej dokumentácii, ku ktorej bolo vydané odborné stanovisko k dokumentácii.

Úradná skúška sa vykonáva na základe písomnej žiadosti prevádzkovateľa v dohodnutom termíne.

Ak vyhradené technické zariadenie spĺňa podmienky úradnej skúšky, oprávnená právnická osoba vydá do 30 dní po ukončení úradnej skúšky osvedčenie o úradnej skúške a výsledok úradnej skúšky potvrdí v sprievodnej technickej dokumentácii.

7.6.5 Označenie vyhradeného technického zariadenia

Oprávnená právnická osoba označí vyhradené technické zariadenie, na ktoré bolo vydané osvedčenie o typovej skúške alebo osvedčenie o úradnej skúške. Vyhradené technické zariadenie elektrické sa označí v technickej dokumentácii.

Iné označenia a nápisy zameniteľné s označením sa nesmú umiestňovať na vyhradenom technickom zariadení.

7.6.6 Obsluha vyhradeného technického zariadenia

Obsluhovať vyhradené technické zariadenie môže len osoba, ktorá má platný preukaz na vykonávanie činnosti, ktorou sa preukazuje odborná spôsobilosť na obsluhu vyhradeného technického zariadenia. Obsluhovať ostatné vyhradené technické zariadenie určené bezpečnostnotechnickými požiadavkami môže osoba na obsluhu vyhradeného technického zariadenia, ktorá má písomný doklad o overení odborných vedomostí vyhotovený revíznym technikom; to sa nevzťahuje na obsluhu vyhradeného technického zariadenia elektrického.

Odborná spôsobilosť na obsluhu vyhradeného technického zariadenia sa preukazuje preukazom na vykonávanie činnosti (ďalej len „preukaz“) a odborná spôsobilosť na vykonávanie činností sa preukazuje osvedčením na vykonávanie činnosti (ďalej len „osvedčenie“). Fyzická osoba môže obsluhovať vyhradené technické zariadenie a vykonávať činnosť na vyhradenom technickom zariadení v rozsahu vydaného preukazu alebo osvedčenia.

Odborné vedomosti osoby na obsluhu vyhradeného technického zariadenia overuje oprávnená právnická osoba a preukaz jej vydáva príslušný inšpektorát práce.

7.6.7 Uvedenie vyhradeného technického zariadenia do prevádzky

Rozdelenie technických zariadení plynových a prehliadky a skúšky technických zariadení plynových pred uvedením do prevádzky²⁹:

Časť BPS	Skupina/druh	Výroba – odborné stanovisko k dokumentácii	Uvedenie do prevádzky	Odborná prehliadka alebo odborná skúška
A. Technické zariadenia plynové skupiny A podľa druhu zariadenia, pracujúce s nebezpečnými plynmi, určené na:				
Fermentor	a) Výrobu plynu s jednotkovým výkonom vyšším ako 10 Nm ³ /h vrátane zariadenia upravujúceho zloženie plynu na technické hodnoty vyžadované osobitným predpisom alebo odberateľom	OPO	OPO	
Plynojem, horák zvyškového bioplynu (zabezpečovacie)	b) Skladovanie plynu s najvyšším pracovným tlakom plynu do 0,05 MPa vrátane s vnútorným objemom nad 100 m ³ , napríklad v plynojeme a zásobníku	OPO	OPO	

²⁹ [Príloha č. 9 k vyhláške o BOZP](#)

zariadenie plynojemu)				
Kogeneračná jednotka, horák zvyškového bioplynu	h) Spotrebu plynu spaľovaním s výkonom jednotlivého zariadenia alebo so súčtom výkonov jednotlivých zariadení tvoriacich funkčný celok nad 0,5 MW vrátane zariadenia na výrobu ochranných atmosfér pri tepelnom spracúvaní	OPO	OPO	
B. Technické zariadenia plynové skupiny B podľa druhu sú zariadenia pracujúce s nebezpečnými plynmi, ktoré sú určené na:				
Fermentor Plynojem	a) Výrobu plynu s jednotkovým výkonom do 10 Nm ³ /h vrátane, b) skladovanie plynu s najvyšším pracovným tlakom plynu do 0,05 MPa vrátane s vnútorným objemom do 100 m ³ , napríklad v plynojeme a zásobníku,	OPO	X	RT
Dúchadlo	e) zvyšovanie tlaku plynu s najvyšším pracovným tlakom plynu na výstupe do 0,4 MPa vrátane,	OPO	X	RT
Rozvody plynu, Dúchadlo	g) rozvod plynu, a to potrubné vedenie určené na rozvod plynu vrátane regulačného zariadenia zaradeného do tohto potrubného vedenia s výkonom odberného plynového zariadenia do 25 Nm ³ /h vrátane s najvyšším pracovným tlakom plynu na vstupe do 0,4 MPa vrátane okrem potrubného vedenia určeného na rozvod acetylénu,	OPO	OPO pre plynovody z nekovových materiálov	RT
Kogeneračná jednotka, horák zvyškového bioplynu	h) spotrebu plynu spaľovaním s výkonom jednotlivého zariadenia alebo so súčtom výkonov jednotlivých zariadení tvoriacich funkčný celok od 5 kW do 0,5 MW vrátane zariadenia na výrobu ochranných atmosfér pri tepelnom spracúvaní a spotrebiča, pri ktorom sa vyžaduje napojenie na odťah spalín	OPO	X	RZ
Chladič plynu	i) Chladenie a mrazenie s množstvom plynu na chladenie od 3 kg do 25 kg vrátane	OPO	X	RZ

OPO = oprávnená právnická osoba

RT = revízny technik

X = nevyžaduje sa

7.6.8 Technické zariadenia elektrické

Po ukončení inštalácie zdroja je nevyhnutné nechať spracovať Správu o odbornej prehliadke a odbornej skúške elektrického zariadenia v zmysle § 13 vyhlášky o BOZP. Túto správu môže spracovať len odborne spôsobilá osoba – revízny technik vyhradeného technického zariadenia elektrického.

7.7 Štátna vodná správa

Pred uvedením do prevádzky sa na objekty so znečisťujúcimi látkami vzťahuje povinnosť v zmysle § 39 vodného zákona vykonať skúšky tesnosti. V prípade BPS sa jedná hlavne o:

- fermentory,
- koncové sklady,
- prečerpávacie nádrže,
- potrubné rozvody fermentátu,

- žumpy,
- nádrže olejového hospodárstva.

Kontrolu a skúšky tesnosti môže vykonávať iba odborne spôsobilá osoba s certifikátom na kvalifikáciu na nedeštruktívne skúšanie.

7.8 Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia

Súhlas orgánu ochrany ovzdušia je potrebný na:

- povolenie skúšobnej prevádzky stacionárneho zdroja alebo jeho časti, alebo na predčasné užívanie,
- schválenie postupu výpočtu množstva emisií a jeho zmeny,
- schválenie technického výpočtu údajov o dodržaní emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania a jeho zmeny,
- schválenie plánu riadenia zápachu a plánu riadenia prašnosti a jeho zmeny.

Náležitosti žiadosti o vydanie súhlasu sú uvedené v kapitole 5.3.5.

7.8.1 Požiadavky na skúšobnú prevádzku stacionárneho zdroja alebo jeho časti

Skúšobnou prevádzkou sa preveruje, či stacionárne zdroje, zariadenia a technológie budú za prevádzkových a výrobných podmienok uvedených v dokumentácii schopné dosahovať projektované kvalitatívne parametre a spĺňať emisné limity, technické požiadavky, podmienky prevádzkovania a požiadavky na monitorovanie ustanovené vo vykonávacích predpisoch a určené v povolení alebo v súhlase. Počas skúšobnej prevádzky sa vykonáva nastavenie technológie a výrobných zariadení na dosiahnutie ich ustáleného chodu.

Povoľujúci orgán môže určiť, aby počas skúšobnej prevádzky bolo preskúšané a overené prevádzkovanie stacionárneho zdroja, najmä z hľadiska:

- nastavenia a doladenia zariadení na dosiahnutie ich ustáleného chodu,
- určenia hraničných parametrov prevádzky zdroja vzhľadom na dodržanie emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania,
- rôznych prevádzkových stavov,
- optimalizácie prechodových stavov,
- spaľovania rôznych palív a ich kombinácií.

Prevádzkovateľ na vyzvanie povoľujúceho orgánu predloží správu zo skúšobnej prevádzky, v ktorej vyhodnotí požiadavky.

Trvanie skúšobnej prevádzky možno povoliť na obdobie najviac 12 mesiacov. Skúšobná prevádzka môže byť opakovane predĺžená len na základe opodstatneného zdôvodnenia prevádzkovateľa a len po vykonaní zmeny na stacionárnom zdroji schválenej povoľujúcim orgánom v povolení zdroja. Najdlhšia celková doba skúšobnej prevádzky nesmie prekročiť 24 mesiacov. Žiadosť o predĺženie musí byť podaná v dostatočnom časovom predstihu, najmenej 30 dní pred uplynutím lehoty riadnej skúšobnej prevádzky.

Emisné limity sú uvedené v Prílohe č. 4 k vyhláške č. 248/2023.

7.8.2 Plán riadenia zápachu a plán riadenia prašnosti

Pri technologických procesoch a zariadeniach, pri ktorých môžu byť pri prevádzke alebo pri drobných poruchách emitované pachové látky, treba vykonať v zmysle prílohy č. 3 k vyhláške č. 248/2023 technicky dostupné opatrenia na obmedzenie emisií, napríklad:

- zakrytie zariadenia,
- zapuzdrovanie časti zariadenia,

- vytvorenie podtlaku v zapuzdrovanej časti zariadenia,
- vhodné skladovanie surovín, výrobkov a zvyškov.

Technologické činnosti, pri ktorých vznikajú pachové látky, treba umiestniť do uzavretých priestorov. Odpadové plyny s intenzívnym zápachom sa musia odvádzať na čistenie, spaľovanie alebo iné zneškodnenie zodpovedajúce najlepšej dostupnej technike. Pri stanovení rozsahu požiadaviek v jednotlivých prípadoch je potrebné vziať do úvahy hlavne objemový prietok odpadových plynov, hmotnostný tok pachových znečisťujúcich látok, miestne rozptylové podmienky, trvanie emisií a vzdialenosť zariadenia od najbližšej uvažovanej alebo jestvujúcej zástavby.

Špecifické požiadavky pre technologické zariadenia sú upravené v prílohe č. 7 vyhlášky č. 248/2023.

Technické požiadavky a podmienky prevádzkovania:

Nakladanie so surovinami, ktoré môžu byť zdrojom zápachu

- Priestory na príjem a dávkovanie surovín, ktoré môžu byť zdrojom zápachu, nádrže a priestory na ich skladovanie, dotriedenie, úpravu a homogenizačná nádrž musia byť uzavreté s účinným tesnením a emisie pachových znečisťujúcich látok musia byť odvádzané na čistenie alebo iné zneškodnenie.
- Hygienizácia potrebná pri spracovaní určitých vedľajších živočíšnych produktov musí byť vykonávaná v uzavretých priestoroch zabezpečených proti úniku emisií pachových znečisťujúcich látok.

Fermentácia

- Fermentačná nádrž musí byť plynotesná a hermeticky uzavretá.
- Fermentačná nádrž musí byť dimenzovaná na optimálne využitie podľa druhu a množstva spracúvanej suroviny na základe výpočtu objemového zaťaženia fermentora; objemové zaťaženie fermentora je množstvo organickej sušiny použitého substrátu (v kg alebo v t), ktoré je dodávané na 1 m³ reaktora za jeden deň.
- Fermentačný proces musí byť riadený a musí viesť k dostatočnému rozloženiu organických látok tak, že výsledný digestát je stabilizovaný produkt s nízkym podielom biologicky rozložiteľných organických látok bez zápachu.
- Prevádzkové parametre určené na fermentáciu podľa druhu suroviny musia zabezpečiť:
 - optimálne objemové zaťaženie fermentora organickou sušinou podľa druhu suroviny,
 - správnu teplotu (mezofilný proces v rozsahu najmä 20 °C – 45 °C, termofilný proces najmä v rozsahu 45 °C – 75 °C),
 - dostatočnú zdržnú dobu na fermentáciu podľa druhu vstupných surovín a použitej technológie,
 - ak ide o spracovanie vedľajších živočíšnych produktov, požiadavky podľa osobitného predpisu.
- Pri zmene surovín sa na základe výsledkov skúšobnej alebo overovacej prevádzky prehodnotia prevádzkové parametre vrátane zdržnej doby a kapacity fermentačnej nádrže vzhľadom na odporúčané objemové zaťaženie fermentora.

Nakladanie s výstupmi

A Bioplyn

- Primárne opatrenie na zníženie obsahu zlúčenín síry v bioplyne ešte pred jeho spaľovaním musí byť zabezpečené, ak je to nákladovo primerané k environmentálnemu prínosu.
- Pri spaľovaní bioplynu na poľnom horáku platia požiadavky ustanovené v šiestej časti ôsmom bode Prílohy č. 7.

B Fermentačné zvyšky, ktoré môžu byť zdrojom zápachu

- Fermentačné zvyšky sú digestát, ktorý zahŕňa separát (tuhý podiel digestátu) a fugát (tekutý podiel digestátu).
- Skladovací priestor na fermentačné zvyšky, ktoré môžu byť zdrojom zápachu, musí byť uzavretý a účinne utesnený alebo zakrytovaný a emisie pachových znečisťujúcich látok odvádzané na čistenie alebo iné zneškodnenie.

- Kapacita skladovacieho priestoru na fermentačné zvyšky musí pokryť najmenej štvormesačnú produkciu digestátu. Do tejto kapacity sa nezarátava časť digestátu, ktorý sa bezodkladne ďalej spracúva, napríklad fugát odvádzaný na čistenie odpadových vôd.

Dávkovanie a prečerpávanie surovín a fermentačných zvyškov, ktoré môžu byť zdrojom zápachu

- Pri nakládke a vykládke surovín alebo fermentačných zvyškov musia byť vykonané technicky dostupné opatrenia na obmedzovanie zápachu v čo najväčšom rozsahu.
- Zariadenia na dávkovanie surovín a odber fermentačných zvyškov musia byť v uzatvorenom priestore s účinným tesnením a emisie pachových znečisťujúcich látok odvádzané na čistenie, recirkuláciu pár alebo iné zneškodnenie. Výnimkou môže byť len čas nevyhnutne potrebný na dávkovanie tuhých materiálov do zariadenia a na jeho vyprázdnenie.
- Ak ide o tekuté látky v nehermetizovanej nádrži, musia byť dávkované alebo prečerpávané do nádrže podhľadino.
- Hadice na prečerpávanie kvapalných surovín musia mať automatické uzatváranie pri rozpájaní.

Preprava zapáchajúcich materiálov

- Suroviny a fermentačné zvyšky, ktoré môžu byť zdrojom zápachu, možno prepravovať len v transportnej nádobe, uzavretom kontajneri alebo prekryté tak, že nedochádza k úniku pachov prepravovanej látky.
- Prostriedok použitý na prepravu musí byť bezodkladne po použití vyčistený tak, aby nebol zdrojom zápachu; požiadavka na bezodkladné vyčistenie sa vzťahuje aj na surovinami a fermentačnými zvyškami znečistenú manipulačnú plochu a dopravnú cestu.
- Čistenie a dezinfekciu prostriedkov použitých na prepravu možno vykonávať len na spevnenej ploche. Odpadová voda sa musí odvádzat' na čistenie alebo použiť v procese fermentácie.

Obmedzovanie zápachu

- Prevádzka bioplynovej stanice musí mať prijaté účinné technicko-organizačné opatrenia na elimináciu zápachu v čo najväčšom rozsahu pri bežnej prevádzke aj pri havarijných a poruchových stavoch. Opis prijatých opatrení na obmedzovanie zápachu musí byť súčasťou prevádzkového poriadku.
- Únik pachových znečisťujúcich látok do ovzdušia musí byť pravidelne monitorovaný a výsledky monitorovania zaznamenávané.
- Ak skladovanie digestátu alebo jeho aplikácia na pôdu spôsobuje v okolí intenzívny zápach, znamená to, že fermentačný proces nie je dostatočne kvalitný. Vtedy sa musí prehodnotiť technologický proces fermentácie, najmä upraviť skladbu surovín, znížiť objemové zaťaženie reaktora organickou sušinou, predĺžiť zdržnú dobu fermentácie, hermetizovať skladové priestory, zabezpečiť účinnejšie čistenie emisií pachových znečisťujúcich látok a striktné dodržiavať pracovnú disciplínu.
- Vyššiu stabilitu digestátu pri spracovaní živočíšnych zvyškov možno dosiahnuť viacstupňovou fermentáciou.
- Čistením vzdušiny s pachovými znečisťujúcimi látkami sa rozumie odstraňovanie pachových znečisťujúcich látok zo vzdušiny v biofiltri alebo iným účinným odlučovaním. Zneškodnením sa rozumie ich spaľovanie napríklad v kogeneračnej jednotke alebo na poľnom horáku.
- Činnosť biofiltra musí byť kontinuálna.
- Voda z procesu – fugát – musí byť zachytávaná a, ak je to možné, opätovne využívaná v procese alebo odvádzaná na čistenie.
- Musia byť vykonané opatrenia na zabránenie priesakov odpadovej vody a iných kvapalných odpadov do pôdy.
- Aplikácia a zapracovanie digestátu (ako sekundárneho zdroja živín) do pôdy podľa požiadaviek ustanovených v šiestej časti bode 10.5 Prílohy č. 7.

Výnimky z uplatňovania technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania

Povoľujúci orgán (príslušný Okresný úrad) môže z niektorých požiadaviek uvedených vyššie povoliť v súlade s § 44 ods. 2 písm. c) zákona o ochrane ovzdušia časovo ohraničenú výnimku, ak súčasne:

- technicky nie je možné dané opatrenie realizovať vzhľadom na technologické a priestorové požiadavky, pričom ich realizácia by si vyžadovala neprimerané ekonomické náklady vzhľadom k environmentálnemu prínosu,
- nie sú zdrojom zápachu obťažujúcim najbližšie citlivé receptory a predmetom opakovaných podnetov resp. sťažností.

Udelená výnimka musí byť preskúmaná v pravidelných intervaloch jedenkrát za päť rokov alebo ak je to potrebné v kratšom intervale.

Plán riadenia zápachu a Plán riadenia prašnosti sú uvedené v Prílohe č. 11 k vyhláške č. 248/2023.

7.9 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva

Príslušný Okresný úrad vydáva v zmysle § 99 zákona o odpadoch vyjadrenie k dokumentácii v kolaudačnom konaní, ktoré je záväzným stanoviskom.

Ak bude BPS spracovávať aj odpady, je potrebný súhlas v zmysle § 97 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch na prevádzku zariadenia na zhodnocovanie odpadov a súhlas v zmysle § 97 ods. 1 písm. e) zákona o odpadoch na vydanie prevádzkového poriadku.

Zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu sa zriaďuje na mieste, ktoré je bezpečne vzdialené od povrchových vôd, zdrojov pitnej vody, zdrojov liečivých vôd a prírodných minerálnych vôd a ich ochranných pásiem a nachádza sa mimo trvalo zamokrených pozemkov a inundačných území.

Do zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu možno prevziať iba odpad zaradený v Katalógu odpadov³⁰ v kategórii ostatný.

Pri preberaní biologicky rozložiteľného odpadu do zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu a pri jeho zhodnocovaní sa musia prijať opatrenia na minimalizáciu vplyvu zariadenia na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu na životné prostredie spôsobovaného najmä emisiami zápachu. Podrobne sú uvedené v Kapitole 6.8.

Skladovanie biologicky rozložiteľného odpadu v zariadení na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu s vysokým podielom dusíkatej zložky a ktoré podliehajú rýchlemu biologickému rozkladu, je možné najviac jeden týždeň od ich prevzatia. Skladovanie biologicky rozložiteľného odpadu sa vykonáva tak, aby nedošlo k znehodnoteniu využiteľnej organickej časti biologicky rozložiteľného odpadu a hnilobným procesom.

Zariadenie na nakladanie s odpadmi sa musí v zmysle vyhlášky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch (ďalej len „vyhláška o odpadoch“), označiť informačnou tabuľkou viditeľnou z verejného priestranstva, ktorá obsahuje:

- názov zariadenia,
- obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania prevádzkovateľa zariadenia,
- prevádzkový čas zariadenia,
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení nakladá,
- názov orgánu štátnej správy, ktorý vydal súhlas na prevádzkovanie zariadenia,
- meno a priezvisko osoby zodpovednej za prevádzku zariadenia a jej telefónne číslo.

³⁰ Katalóg odpadov sa ustanovuje vyhláškou MŽP č. 365/2015 Z. z.

7.9.1 Súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov

Súhlas na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov udeľuje v zmysle § 97 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch príslušný Okresný úrad, pričom žiadosť o udelenie súhlasu obsahuje:

- identifikačné údaje žiadateľa,
- sídlo zariadenia na nakladanie s odpadmi,
- zoznam druhov odpadov, s ktorými sa v zariadení bude nakladať,
- zoznam vykonávaných činností (pre BPS je to R3, prípadne aj R12 a R13)
- opis technologického postupu nakladania s odpadmi vrátane uvedenia spôsobu zabezpečenia prepravy odpadov,
- technické údaje o zariadení,
- spôsob zabezpečenia odbornej technickej kontroly prevádzky zariadenia,
- opatrenia pre prípad havárie,
- dátum začatia prevádzky,
- iné údaje potrebné pre udelenie súhlasu.

Prílohou žiadosti je záverečné stanovisko z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie alebo rozhodnutie zo zisťovacieho konania k zámeru alebo k oznámeniu o zmene, ak sa na túto činnosť vyžaduje.

Okresný úrad môže požadovať odborný posudok v prípade, ak informácie zo žiadosti alebo z dostupných zdrojov (napr. Bioplynové stanice a kvalita ovzdušia³¹ vydaná MŽP SR, SAŽP v roku 2021) nepostačujú k udeleniu súhlasu.

Účastníkom konania o udelenie súhlasu je obec, pričom Okresný úrad pri jeho udelení prihliada na stanovisko obce, na území ktorej sa činnosť zamýšľa vykonávať. Obec je povinná v stanovisku jasne formulovať svoje požiadavky vo vzťahu k zamýšľanej činnosti ako aj dôvody prípadných obmedzení prevádzky zariadenia, pričom v rámci realizovaného konania je možné navrhnúť účastníkom konania možnosť udelenia súhlasu na kratšiu dobu, ktorá môže byť následne, buď na základe prípadných kontrol, vyhodnotenia činnosti prevádzky a pod. predĺžená.

7.9.2 Súhlas na vydanie prevádzkového poriadku zariadenia na zhodnocovanie odpadu

Súhlas na vydanie prevádzkového poriadku zariadenia na zhodnocovanie odpadu udeľuje v zmysle § 97 ods. 1 písm. e) zákona o odpadoch OÚ, pričom náležitosti žiadosti o vydanie súhlasu sú:

- identifikačné údaje žiadateľa,
- dátum začatia prevádzky,
- návrh prevádzkového poriadku daného zariadenia,
- sídlo tohto zariadenia na nakladanie s odpadom, ktorého sa prevádzkový poriadok týka.

7.10 Regionálna veterinárna a potravinová spáva

RVPS vydáva záväzný posudok, ak sa v zariadení budú spracovávať aj vedľajšie živočíšne produkty. V tom prípade je prevádzkovateľ povinný pred začatím činnosti požiadať RVPS o schválenie prevádzkarne alebo závodu.

7.10.1 Schvaľovanie prevádzky a jej registrácia

Na základe žiadosti RVPS schvaľuje zariadenie na manipuláciu (transformáciu) s vedľajšími živočíšnymi produktmi (VŽP) a/alebo odvodenými produktami (OP) podľa zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.

³¹ [Bioplynové stanice a kvalita ovzdušia](#)

V žiadosti o schválenie musia byť uvedené nasledujúce údaje:

- obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo,
- adresu zariadenia, pre ktoré sa žiada schválenie alebo povolenie,
- druh a rozsah vykonávanej činnosti,
- meno a adresu zodpovednej osoby,
- ďalšiu dokumentáciu potvrdzujúcu splnenie priestorových, technických, materiálnych, personálnych podmienok a iných podmienok na požadovaný druh a rozsah činností ustanovený osobitnými predpismi.

K žiadosti je potrebné priložiť:

- číslo listu vlastníctva na stavbu, pozemok v ktorej sa má činnosť vykonávať alebo kópiu nájomnej zmluvy na stavbu, pozemok v ktorej sa má činnosť vykonávať,
- popis činnosti (pracovný postup, zariadenia, technické vybavenie),
- spôsob vykonávania zásielok, vedenie evidencie – výsledovateľnosť,
- systém vystavovania a uchovávanía obchodných dokladov,
- situačný plán – umiestnenie prevádzky v krajine
- situačný plán prevádzkarne – rozmiestnenie a popis všetkých budov, cesty, vchody v rámci oplotenej časti prevádzky, popis priestorov, miestností, zariadení,
- toky – pohyb osôb, pohyb VŽP (suroviny, medziproduktu, odvodeného produktu),
- hygienické požiadavky (sanitačný režim, kontrola škodcov, metrologický program),
- program odpadov – čistiareň odpadovej vody, komunálny odpad, VŽP inej kategórie (napr. obaly),
- spracovaný HACCP (správna výrobná prax),
- plán vlastných kontrol,
- a ďalšie doklady v zmysle požiadaviek schvaľujúceho orgánu (napr. kolaudačné rozhodnutie stavebného úradu).

RVPS schváli prevádzkarne alebo závody len vtedy, ak kontrola na mieste pred začiatkom akejkoľvek činnosti preukázala, že spĺňajú príslušné požiadavky ustanovené v súlade s článkom 27 Nariadenia EP č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu (ďalej len „Nariadenie č. 1069/2009“). Členský štát prideli každej schválenej alebo registrovanej prevádzkarni, závodu alebo prevádzkovateľovi úradné číslo, ktorým sa identifikuje prevádzkareň, závod alebo prevádzkovateľ so zreteľom na charakter jeho činnosti.

7.10.2 Systém analýzy rizika a stanovenia kritických kontrolných bodov (HACCP)

Prevádzkovatelia, ktorí vykonávajú transformáciu vedľajších živočíšnych produktov na bioplyn, zavedú, uskutočňujú a udržiavajú trvalý písomný postup alebo postupy založené na zásadách analýzy nebezpečenstva a kritických kontrolných bodov v zmysle Nariadenia EP č. 1069/2009.

Prevádzkovatelia predovšetkým:

- a) identifikujú všetky nebezpečenstvá, ktorým sa musí zabrániť, ktoré sa musia vylúčiť alebo znížiť na prijateľnú úroveň;
- b) zisťujú kritické kontrolné body na stupni alebo stupňoch, kde je kontrola nevyhnutná na prevenciu či vylúčenie nebezpečenstva alebo jeho zníženie na prijateľnú úroveň;
- c) stanovujú v kritických kontrolných bodoch kritické limity oddeľujúce prijateľnosť od neprijateľnosti na prevenciu, vylúčenie alebo zníženie zistených nebezpečenstiev;
- d) stanovujú a vykonávajú účinné postupy monitorovania v kritických kontrolných bodoch;
- e) stanovujú nápravné opatrenie v prípade, že monitorovanie preukáže, že kritický kontrolný bod nie je pod kontrolou;

- f) stanovujú postupy na overenie toho, či sú opatrenia uvedené v písmenách a) až e) úplné a fungujú účinne, pričom sa overovacie postupy vykonávajú pravidelne;
- g) stanovujú dokumenty a záznamy úmerné charakteru a veľkosti podnikov na preukázanie účinného vykonávania opatrení ustanovených v písmenách a) až f).

V prípade vykonania akejkoľvek zmeny v produkte, postupe alebo v akejkoľvek fáze výroby, spracovania, skladovania alebo distribúcie preskúmajú prevádzkovatelia svoje postupy a vykonávajú potrebné zmeny.

7.10.3 Spracovávanie vedľajších živočíšnych produktov

V Nariadení č. 1069/2009 sú uvedené kategórie vedľajších živočíšnych produktov (články 8, 9 a 10) a možnosti ich použitia (články 12, 13 a 14), teda či je možné konkrétne vedľajšie živočíšne produkty používať aj v BPS a pri akých podmienkach.

Nariadenie komisie (EÚ) č. 142/2011 je vykonávacím predpisom k Nariadeniu č. 1069/2009 a ustanovujú sa ním zdravotné predpisy, týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov neurčených na ľudskú spotrebu (ďalej len „Nariadenie č. 142/2011“).

Podľa prílohy V, kapitoly I, oddielu 1, musí byť bioplynová stanica vybavená pasterizačnou/hygienizačnou jednotkou, ktorú nemožno obísť, pre prijímané vedľajšie živočíšne produkty alebo odvodené produkty s maximálnou veľkosťou častíc 12 mm pred ich vstupom do jednotky

- a) so zariadením na monitorovanie dosiahnutia teploty 70 °C počas jednej hodiny;
- b) s prístrojom na kontinuálne zaznamenávanie výsledkov monitorovacích meraní uvedených v písm. a); a
- c) zodpovedajúcim systémom, pomocou ktorého sa zabraňuje nedostatočnému ohrevu.

Hygienizačná jednotka nie je povinná pre bioplynové stanice, ktoré transformujú len:

- materiál kategórie 2³², ktorý bol spracovaný tlakovou sterilizáciou,
- materiál kategórie 3³³, ktorý bol spracovaný schválenou spracovateľskou metódou,
- materiál kategórie 3, ktorý bol podrobený hygienizácii v inom schválenom zariadení,
- vedľajšie živočíšne produkty, ktoré sa môžu používať ako suroviny bez spracovania (hnoj, tráviaci trakt a jeho obsah, mlieko, mliečne výrobky, mledzivo, vajcia a vaječné produkty, v súvislosti s ktorými príslušný orgán nepredpokladá, že by predstavovali riziko šírenia akejkoľvek vážnej prenosnej choroby)³⁴,
- vedľajšie živočíšne produkty, ktoré podstúpili proces alkalického hydrolyzy,
- tieto vedľajšie živočíšne produkty, ak sú povolené príslušným orgánom:
 - produkty živočíšneho pôvodu alebo potraviny obsahujúce produkty živočíšneho pôvodu, ktoré už nie sú určené na ľudskú spotrebu z komerčných dôvodov alebo v dôsledku výrobných alebo baliacich nedostatkov alebo iných nedostatkov, ktoré nepredstavujú žiadne riziko pre verejné zdravie alebo zdravie zvierat a ktoré boli spracované v čase ich určenia na iné účely ako na ľudskú spotrebu (tzn. akákoľvek činnosť, ktorá podstatne mení pôvodný produkt, vrátane ohrevu, údenia, nakladania, zretia, sušenia, marinovania, extrakcie, extrudovania alebo kombinácie týchto procesov),
 - krmivo pre spoločenské zvieratá a krmivo živočíšneho pôvodu alebo krmivo obsahujúce vedľajšie živočíšne produkty alebo odvodené produkty, ktoré už nie sú určené na kŕmenie z komerčných dôvodov alebo v dôsledku výrobných alebo baliacich nedostatkov alebo iných nedostatkov, ktoré nepredstavujú žiadne riziko pre verejné zdravie alebo zdravie zvierat,

³² článok 9 Nariadenia č. 1069/2009

³³ Článok 10 Nariadenia č. 1069/2009

³⁴ článok 13 písm. e) bod ii) Nariadenia 1069/2009

- vedľajšie živočíšne produkty, ktoré sú transformované na bioplyn, ak sa rezíduá digescie následne kompostujú alebo spracúvajú alebo odstraňujú v súlade s Nariadením EP č. 1069/2009,
- odpady kategórie „O“ (podľa katalógu odpadov) nie živočíšneho pôvodu a mliečna srvátka. Pre dávkovanie odpadov kategórie „O“ je potrebné mať vydaný platný súhlas na prevádzku zariadenia na zhodnocovanie odpadov.

7.10.4 Parametre transformácie (hygienizácie)

Parametre transformácie (hygienizácie) upravuje príloha V kapitola III Nariadenia č. 142/2011³⁵. Podľa nej BPS, ktorá používa ako surovinu materiál kategórie 3 musí byť vybavená hygienizačnou jednotkou, ktorú nemožno obísť. Materiál musí spĺňať tieto minimálne požiadavky:

- a) maximálna veľkosť častíc pred vstupom do jednotky: 12 mm,
- b) minimálna teplota všetkého materiálu v jednotke: 70 °C a
- c) minimálny čas v jednotke bez prerušenia: 60 minút.

Hygienizačná jednotka musí byť vybavená:

- a) zariadením na monitorovanie dosiahnutia teploty 70 °C počas jednej hodiny,
- b) prístrojom na kontinuálne zaznamenávanie výsledkov monitorovacích meraní teploty a času,
- c) zodpovedajúcim systémom, pomocou ktorého sa zabraňuje nedostatočnému ohrevu.

Reprezentatívne vzorky materiálu odobraté počas transformácie alebo hneď po nej s cieľom monitorovať proces musia spĺňať tieto normy:

- Escherichia coli: n = 5, c = 1, m = 1 000, M = 5 000 v 1 g, alebo
- Enterococaceae: n = 5, c = 1, m = 1 000, M = 5 000 v 1 g.

Pričom:

- n = počet vzoriek, ktoré majú byť testované,
- m = prahová hodnota pre počet baktérií; výsledok sa považuje za uspokojivý, ak počet baktérií vo všetkých vzorkách nepresiahne m,
- M = maximálna hodnota pre počet baktérií; výsledok sa považuje za neuspokojivý, ak počet baktérií v jednej alebo vo viacerých vzorkách je M alebo viac a
- C = počet vzoriek, v ktorých sa počet baktérií môže pohybovať medzi m a M, pričom vzorka sa stále považuje za prijateľnú, ak počet baktérií ostatných vzoriek je m alebo menej.

7.10.5 Hygienické požiadavky

Hygienické požiadavky upravuje Príloha V Kapitola II Nariadenia č. 142/2011³⁶. Podľa nej:

- VŽP musia byť transformované čo najskôr po ich príchode do BPS. Až do spracovania musia byť riadne skladované.
- Nádoby, nádrže a dopravné prostriedky používané na prepravu neošetreného materiálu sa musia čistiť a dezinfikovať v určených priestoroch. Tento priestor musí byť situovaný alebo riešený tak, aby zabránil riziku kontaminácie ošetrovaných produktov.
- Je potrebné systematicky prijímať preventívne opatrenia proti vtákom, hlodavcom, hmyzu alebo iným škodcom. Na tento účel sa musí používať zdokumentovaný **program na kontrolu škodcov**.
- Pre všetky časti uvedených priestorov musia byť zdokumentované a zavedené **postupy čistenia**. Na čistenie musia byť zabezpečené vhodné zariadenia a čistiace prostriedky.
- Hygienická kontrola musí zahŕňať pravidelné inšpekcie prostredia a vybavenia. Plány a výsledky inšpekcií musia byť zdokumentované.

³⁵ [Príloha V Kapitola III Nariadenia Komisie \(EÚ\) č. 142/2011](#)

³⁶ [Príloha V Kapitola II Nariadenia Komisie \(EÚ\) č. 142/2011](#)

- Zariadenia a vybavenie musia byť udržiavané v dobrom stave a meracie prístroje musia byť pravidelne kalibrované.
- S rezíduami digescie sa musí nakladať a musia sa skladovať tak, aby sa zabránilo opätovnej kontaminácii.

7.11 Regionálny úrad verejného zdravotníctva

Podľa zákona o ochrane verejného zdravia, Regionálny úrad verejného zdravotníctva:

- a) vydáva záväzné stanovisko k návrhom na kolaudáciu stavieb,
- b) rozhoduje o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky,
- c) schvaľuje prevádzkové poriadky a návrhy na ich zmenu.

Prevádzkový poriadok schvaľuje na základe žiadosti, ktorá obsahuje:

- a) obchodné meno, právnu formu, sídlo a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je žiadateľom právnická osoba; meno, priezvisko, bydlisko a identifikačné číslo, ak bolo pridelené, ak je žiadateľom fyzická osoba – podnikateľ,
- b) meno, priezvisko a bydlisko alebo obchodné meno a sídlo osoby zodpovednej za prevádzkovanie posudzovanej činnosti,
- c) dokumentáciu s opisom činnosti, ktorá je predmetom návrhu na posúdenie.

Prílohou je aj sanitačný program (zabezpečenie hygieny na pracovisku) a plán deratizácie.

Po predložení návrhu na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva má navrhovateľ povinnosť sa do času kladného posúdenia zdržať vykonávania posudzovaných činností.

Prevádzkovateľ má ďalej povinnosť:

- a) dodržiavať pracovné postupy a technologické postupy, prevádzkový poriadok, správnu výrobnú prax a minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na pracovisko podľa osobitného predpisu,
- b) zabezpečiť pre zamestnancov:
 - pitnú vodu,
 - vybavenie pracovísk zariadeniami na osobnú hygienu s teplou vodou, t. j. šatne a uzamykateľné skrinky, sprchy, umývadlá a záchody.

RÚVZ môže vyžadovať podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí hlukovú a pachovú štúdiu a štúdiu o vplyve dopravy.

7.12 Ďalšie dotknuté úrady

Záväzné stanovisko alebo vyjadrenie vydáva aj:

- Inšpektorát práce,
- Mestský / obecný úrad odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,
- Krajský pamiatkový úrad.

8. KOLAUDÁCIA STAVIEB

Kolaudácia stavieb je upravená v stavebnom zákone. Okrem povinností uvedených v kapitole, týkajúcej sa stavebného konania, sú súčasťou kolaudačného konania ešte tieto povinnosti.

8.1 Distribučná spoločnosť

Podľa § 2 ods. 3 písm. e) zákona o OZE je časom uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky dátum, kedy bolo na základe právoplatného kolaudačného rozhodnutia povolené trvalé užívanie zariadenia výrobcu elektriny alebo kedy bola úspešne vykonaná funkčná skúška pripojenia zariadenia výrobcu elektriny do sústavy podľa toho, ktorý dátum nastane neskôr.

8.2 Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia

Podľa § 26 ods. 1 zákona o ochrane ovzdušia, príslušný OÚ vydáva súhlas na trvalé užívanie stacionárneho zdroja. Ten možno vydať až po preukázaní plnenia požiadaviek určených v povolení zdroja podľa § 27 zákona o ochrane ovzdušia a tomu zodpovedajúcich povinností prevádzkovateľa.

Povinnosti prevádzkovateľa sú podrobne uvedené v § 34 ods. 1 až 4 zákona o ochrane ovzdušia.

Preukázanie dodržania emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania sa vykoná počas skúšobnej prevádzky alebo technických skúšok.

Povolenie stacionárneho zdroja (ďalej len „povolenie zdroja“) je rozhodnutie, ktorým sa určujú požiadavky na prevádzku stacionárneho zdroja z hľadiska ochrany ovzdušia.

V povolení zdroja sa uvedú najmä tieto údaje:

- identifikačné údaje prevádzkovateľa,
- rozhodujúce údaje o stacionárnom zdroji, jeho zariadeniach a projektovaných kapacitách,
- vymedzenie, začlenenie a kategória stacionárneho zdroja,
- vymedzenie a začlenenie zariadení stacionárneho zdroja,
- používané palivá a suroviny, ktoré môžu mať vplyv na emisie,
- zoznam emitovaných znečisťujúcich látok, na ktoré sa uplatňujú emisné limity, technické požiadavky a podmienky prevádzkovania, zisťovanie množstva alebo požiadavky na monitorovanie emisií,
- technické požiadavky a podmienky prevádzkovania,
- emisné limity a podmienky ich platnosti,
- požiadavky na hodnotenie dodržiavania emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania alebo odkaz na ustanovené požiadavky,
- požiadavky zabezpečenia rozptylu emisií,
- požiadavky na monitorovanie emisií vrátane miest odberu vzoriek alebo meracích miest pre konkrétne znečisťujúce látky,
- ďalšie opatrenia na predchádzanie a zníženie nepriaznivých vplyvov vrátane kompenzačných opatrení, ak ich povoľujúci orgán uloží,
- informácie o súlade rozhodnutia s podmienkami uvedenými v právoplatnom rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku a informáciu o účasti verejnosti pri povolení zdroja podľa osobitného predpisu, ak sa na povoľovaný zdroj takéto rozhodnutia vzťahujú,
- ďalšie podmienky týkajúce sa prevádzkovania zdroja a jeho zariadení.

Súčasťou povolenia zdroja môže byť aj súhlas na:

- schválenie postupu výpočtu množstva emisií a jeho zmeny,
- súboru parametrov a opatrení a jeho zmeny,
- schválenie technického výpočtu údajov o dodržaní emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania a jeho zmeny,
- schválenie plánu riadenia zápachu a plánu riadenia prašnosti a jeho zmeny.

Podľa zákona o ochrane ovzdušia, požiadavky na stacionárny zdroj vrátane emisných limitov, technických požiadaviek a podmienok prevádzkovania sa v povolení zdroja určia najmä v súlade s:

- požiadavkami na novovybudovaný zdroj, ktorý musí byť navrhnutý a konštruovaný tak, aby spĺňal:
 - požiadavky najlepšej dostupnej techniky,
 - minimálne emisné limity, technické požiadavky a podmienky prevádzkovania pre nové zdroje ustanovené vykonávacím predpisom,
 - požiadavky na reprezentatívne meracie miesta,
 - požiadavky na zabezpečenie rozptylu,
- podmienkami rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska podľa osobitného predpisu,
- opatreniami uloženými na zlepšenie kvality ovzdušia v programoch na zlepšenie kvality ovzdušia,
- opatreniami uloženými na reguláciu zdroja podľa smogového regulačného plánu,
- všeobecne záväznými nariadeniami obce,
- zásadami povoľovania stacionárnych zdrojov.

ZOZNAM PRÁVNÝCH PREDPISOV

Zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
Zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon)
Zákon č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch
Zákon č. 487/2021 Z. z. o komore geodetov a kartografov
Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov
Zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike
Zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách
Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi
Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti
Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
Zákon č. 359/2007 Z. z. o prevencii a náprave environmentálnych škôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Vyhláška č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch
Vyhláška č. 96/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov
Vyhláška č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii
Vyhláška č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd
Vyhláška č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia
Vyhláška č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia
Vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
Vyhláška č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
Nariadenie EP č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvođených produktov neurčených na ľudskú spotrebu
Nariadenie Komisie (EÚ) č. 142/2011, ktorým sa vykonáva nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvođených produktov neurčených na ľudskú spotrebu, a ktorým sa vykonáva smernica Rady 97/78/ES, pokiaľ ide o určité vzorky a predmety vyňaté spod povinnosti veterinárnych kontrol na hraniciach podľa danej smernice